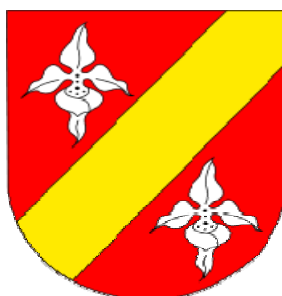

Atestato Nr. 0428	OBJEKTO NR.	STADIJA	TOMAS	METAI
	U-1076	3	3A	2013

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS: ŠIAULIŲ
RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS

KAIRIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

KONKRETIZUOTI SPRENDINIAI

PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
DIREKTORIUS	GITANA MINEIKIENĖ	
VYRIAUSIAS ARCHITEKTAS	LINAS NAUJOKAITIS	
PROJEKTO VADOVAS	ROMAS DEVINDUONIS	

Autorinis kolektyvas

Pavardė	ATESTATO Nr.	Parengė teksto skyrius ir planus
Arch. R. Devinduonis	A 278	1, 2, 3, 4, 6, 7 skyriai, 1 planas:
PDV. S. Žilienė	786	5 skyrius, 2 planas
PDV. R. Kižienė	17684	8. skyrius, 1. planas:
PDV. Maleckas	15606	9 skyrius, 3 planas
PDV. A Kazlauskaitė		Grafinė dalis

Bendrojo plano tomai:

1 tomas Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano esama būklė. 2012 m. (susideda iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis, 1B tomas grafinė dalis iš 2 planų M1:2000)

2.1. tomas. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas

2.2. tomas Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita.

2.3. tomas Perspektyvinės raidos koncepcija. (susideda iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis, 1B tomas grafinė dalis iš 4 planų M1:5000).

3. tomas. Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuoti sprendiniai. 2013 m. (susideda iš dviejų pustomių: 3A tomas – tekstinė dalis, 3B tomas grafinė dalis iš 3 planų M1:2000)

4. tomas. Sprendinių poveikio vertinimo ataskaita.

TURINYS

1. Įvadas-----	5 psl.
1.1. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo teisinė aplinka-----	5 psl.
1.2. Miestelio teritorijos bendrojo plano tikslai ir uždaviniai-----	6 psl.
1.3. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo eiga-----	7 psl.
2. Miestelio padėtis ir jo gretimų teritorijų raida savivaldybės perspektyvoje-----	9 psl.
2.1. Miestelio padėtis Šiaulių rajono savivaldybėje ir Šiaulių apskrityje bei jos išnaudojimas miestelio plėtrai-----	9 psl.
2.2. Gretimų teritorijų perspektyvinis vystymas ir jo reglamentavimas-----	10 psl.
3 Miestelio teritorijos vystymo prielaidos ir erdvinė kompozicija-----	14 psl.
3.1. Istorinės prielaidos-----	14 psl.
3.2. Ekonominės ir demografinės plėtros prielaidos-----	16 psl.
3.3. Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano ekonominės – socialinės raidos vizija. -----	19 psl.
3.4. Teritorinės plėtros prielaidos-----	20 psl.
3.5. Miestelio perspektyvinė erdvinė kompozicija-----	22 psl.
4 Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai--	25 psl.
4.1. Bendros nuostatos-----	25 psl.
4.2. Žemės ūkio paskirties žemė-----	26 psl.
4.3. Konservacinės paskirties žemė-----	27 psl.
4.4. Vandens ūkio paskirties žemė-----	28 psl.
4.5. Kitos paskirties žemė-----	28 psl.
4.6. Teritorijos balansas-----	37 psl.
4.7. Žemės naudojimo reglamentų suvestinė-----	40 psl.
5 Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema-----	49 psl.
5.1. Gamtinio karkaso formavimas-----	49 psl.
5.2. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga-----	53 psl.
5.3. Aplinkos kokybės apsaugos kryptys-----	54 psl.
5.4. Želdynų sistemos sudarymo principai ir tikslai-----	56 psl.
5.5. Želdynų sistemos plėtros ir tvarkymo sprendiniai-----	57psl.
5.6. Žaliųjų plotų sistemos vystymas-----	59 psl.

6. Nekilnojamasis kultūros paveldas ir jo apsauga-----	64 psl.
6.1. 6.1. Miestelio nekilnojamasis kultūros paveldas-----	64 psl.
6.2. 6.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga ir naudojimas-----	65 psl.
7. Socialinės infrastruktūros vystymas-----	67 psl.
7.1. Bendra charakteristika-----	67 psl.
7.2. Bendrojo centro socialinės infrastruktūros vystymas-----	67 psl.
7.3. Specialiųjų komercinės krypties centrų socialinės infrastruktūros vystymas-----	68 psl.
7.4. Specialiųjų visuomeninių centrų socialinės infrastruktūros vystymas--	68 psl.
7.5. Rekreacinių centrų infrastruktūros vystymas-----	69 psl.
8. Susisiekimo infrastruktūros vystymas-----	71 psl.
8.1. Pagrindiniai perspektyvinės susisiekimo sistemos uždaviniai -----	71 psl.
8.2. Perspektyvinis išorės susisiekimo infrastruktūros kelių tinklas-----	71 psl.
8.3. Kairių miestelio gatvių tinklas-----	72 psl.
8.4. Visuomeninio transporto perspektyvinė plėtra-----	74 psl.
8.5. Dviračių ir pėsčiųjų takai-----	74 psl.
9. Inžinerinė infrastruktūra-----	76 psl.
9.1. Ekoinžinerinė infrastruktūra -----	76 psl.
9.2. Energetinės infrastruktūra vystymas-----	78 psl.
9.3. Ryšių infrastruktūros vystymas-----	79 psl.
9.4. Gamtinių dujų tiekimas-----	79 psl.
9.5. Įgyvendinimo prioritetai-----	80 psl.
Schemos tekste	
Kairių miestelio gretimos teritorijos Kairių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva-----	13 psl.
Miestelio architektūrinė-erdvinė kompozicija-----	24 psl.

Planai:

1. Žemės naudojimas ir susisiekimas M 1:2000 (Pagrindinis planas)
2. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema M 1:2000
3. Inžinerinė infrastruktūra M 1:2000

1. ĮVADAS

MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO TEISINĖ APLINKA

Bendrojo planavimo objektas yra Šiaulių rajono savivaldybės Kairių miestelio perspektyvinė teritorija.

Bendrojo planavimo organizatorius yra Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius. Darbų organizavimo pagrindas yra Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 16 d. sprendimas Nr. T-352 „Dėl bendrųjų planų rengimo Šiaulių rajone“.

Šiaulių rajono savivaldybės Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas yra:

- Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos 2011 m. vasario 23 d. patvirtintos programinės planavimo sąlygos, planavimo dokumentams rengti.
- Planavimo sąlygų sąvadas bendrojo planavimo dokumentams rengti 2011 m. vasario 23 d. Nr. PS - 35(21.2). Planavimo sąlygas pateikė: Šiaulių visuomenės sveikatos centras-Nr. PST-8; VĮ „Šiaulių regiono keliai“ ir Lietuvos automobilių kelių direkcija-Nr. 5-83(7.35) Nr. PS-17; AB „Lesto“-Nr. TS-44030-11-0026; TEO LT, AB-Nr. 03-2-06-2/54; AB „Lietuvos dujos“ AB „Lietuvos dujos Šiaulių filialas“-Nr. 7-215-153 (s25)15-05-608; KPD Šiaulių teritorinis padalinys, Nr. 7.14.S-2S-19; AB „Šiaulių energija“-Nr.SD-11-111(4.5); Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyris, Nr. Z2-12(20.6); UAB „Kuršėnų vandenys“, Nr. KV1-18; Šiaulių regiono Aplinkos apsaugos departamentas, Nr. 31; Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos Šiaulių žemėtvarkos skyrius, Nr. 31SS-49; Kairių seniūnija, Nr. ST(19)-5(3.21); Kuršėnų komunalinio ūkio UAB, Nr. 1-17; Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius, Nr. SAA-9(22.9); AB „Lietuvos geležinkeliai“, Nr. 2-170. Turto valdymo skyrius sąlygų nepateikė.
- Lietuvos Respublikos įstatymai apibrėžiantys teritorijų planavimą.
- Teritorijų planavimo taisyklės ir projektavimo normos.
- Galiojantys bendrojo planavimo dokumentai: Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas; Šiaulių apskrities bendrasis (generalinis) planas; Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas.
- Galiojantys specialiojo planavimo darbai: Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Šiaulių rajone specialusis planas; Mabiliojo ryšio bazinių stočių išdėstymas Šiaulių rajone; Degalinių išdėstymo Šiaulių rajone specialusis planas (su visais papildymais); Šiaulių rajono vandenviečių SAZ specialiojo plano koncepcija; Vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir plėtra Kairių miestelyje; Kairių miestelio teritorijoje esamų, įkurtų naujų želdynų, miškų plotų ir jų galimą plėtra bei 2011 metais planuojamos atlikti želdynų ir želdinių inventorizacijos duomenys; Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo planas; Šiaulių rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo principinės schema; Šiaulių rajono vandenviečių sanitarinių zonų planas; Kairių kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektu bei šio projekto papildymai planuojamoje teritorijoje; Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros

plėtros specialusis planas Šiaulių rajone; Šiaulių rajono kultūros paveldo tinklų schema; Magistralinio dujotiekio Panevėžys-Šiauliai 2 linija planas.

- Galiojantys detaliojo planavimo dokumentai.
- Naujausia statistinė medžiaga ir Šiaulių rajono savivaldybės ir seniūnijos turimi duomenys.
- Duomenys iš ministerijų ir žinybų duomenų bazių.
- Parengti moksliniai - metodiniai teritorijų planavimo darbai.

1.2. MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Miestelio planavimo tikslai ir uždaviniai nustatyti sutinkamai su Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos 2011 m. vasario 23 d. patvirtintomis programinėmis planavimo sąlygomis, planavimo dokumentams rengti ir „Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklėmis“ (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-263, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-591 redakcija).

Nustatyti tokie planavimo tikslai ir uždaviniai:

- detalizuoti Šiaulių rajono teritorijos bendrajame plane numatytus Kairių miestelio teritorijos sprendinius;
- suformuoti miestelio teritorijos darnaus vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, teritorijų funkcines zonas, nurodančias teritorijos integruotumą ir ypatumus;
- tobulinti istoriškai susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą, formuoti tūrinę erdvę, kompoziciją;
- numatyti teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendrojo naudojimo želdinių bei apsauginių želdinių sistemą;
- nustatyti miestelio teritorijas, kurioms privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šios teritorijos naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
- plėtoti miestelio inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
- numatyti priemones, racionaliam gamtos išteklių naudojimui, kraštovaizdžio tvarkymui, ekologinei pusiausvyrai, gamtinio karkaso formavimui, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimui;
- rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
- nustatyti prioritетines teritorijų funkcines zonas ir jų pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis, įvardinti veiklos plėtojimo ir apribojimų reikalavimus, žemės sklypų naudojimo būdą ir/ar pobūdį, numatyti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų plėtrai;
- numatyti rekreacinių ir bioprodukcinių ūkio teritorijų vystymo galimybes;
- formuoti želdynų (miškų) sistemas, numatyti užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, numatyti teritorijas gyvenamųjų vietovių infrastruktūros ir kitų veiklos sričių plėtrai;
- patikslinti Kairių miestelio ribas.

1.3. MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO EIGA

Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano esamos būklės analizė pradėta rengti 2011 metų gale, kurioje, sutinkamai su Šiaulių rajono savivaldybės patvirtintomis programinės planavimo sąlygomis, planavimo dokumentams rengti. 2012 m. pradžioje išleistas 1 tomas: Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano esama būklė, susidedanti iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis su schemomis, 1B tomas grafinė dalis iš 2 planų M1:2000.

Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija pradėta rengti 2012 metų pradžioje, remiantis patvirtintomis Šiaulių rajono savivaldybės ir Šiaulių apskrities teritorijos vystymo ekonominėmis - demografinėmis prognozėmis, pateiktomis jų bendruose planuose, ir Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano nuostatomis. Tais pat metais buvo pradėtas rengti Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano koncepcijos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas. Dokumentas pateiktas valstybiniais vertinimo subjektams ir savivaldybei vertinimui. Gauti visų keturių valstybinių vertinimo subjektų ir rajono savivaldybės teigiamos išvados. Išleistas 2.1. tomas: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas. Jame tolesniam nagrinėjimui buvo pasiūlyti du galimi miestelio raidos variantai.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas yra pagrindinis dokumentas, kuriuo remiantis parengta Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcijos Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita ir miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija su galimomis miestelio raidos alternatyvomis.

Rengiant Kairių miestelio savivaldybės teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija, jos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau SPAV), atkreiptas ypatingas dėmesys į galimą neigiamą poveikį įsteigtoms ir potencialioms Europos ekologinio tinklo „Natūra 2000“ teritorijoms (artimiausia yra už 5 km. nuo miestelio). Vertinant ir pasirenkant alternatyvas ypatingas dėmesys teikiamas aplinkos sveikatingumui ir gamtinio karkaso rišlumui, numatant palankiausias jo būklei sąlygas.

Miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija su galimomis raidos alternatyvomis ir SPAV ataskaita buvo 2012 metų viduryje pateikta visuomenei svarstymui. Pravesta SPAV ataskaitos vertinimo procedūra, pateikiant ją keturiems valstybiniais vertinimo subjektams ir Šiaulių rajono savivaldybei įvertinimui. Gauti visų valstybinių vertinimo subjektų ir Šiaulių rajono savivaldybės teigiamos išvados. Išleistas 2.2. tomas: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita. (žiūr. „Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas, Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita“) Per SPAV vertinimo procesą, bendrojo plano koncepcijos ir SPAV svarstymo su visuomene procedūrą, iš kelių alternatyvų išrinktas Kairių miestelio teritorijos tolesniam vystymui perspektyvinės raidos koncepcijos antrasis variantas, numatantis žymią miestelio teritorijos plėtrą. Išleistas 2.3. tomas: miestelio perspektyvinės raidos koncepcija susidedanti iš dviejų pustomių: 2.3.A tomas – tekstinė dalis, 2.3. B tomas grafinė dalis, M1:5000. (Žiūr. 2.3A ir 2.3B. tomus „Kairių miestelio

teritorijos bendrojo plano Perspektyvinės raidos koncepciją“) Parengta „Visuomenės dalyvavimo koncepcijos stadijos planavimo procese ataskaita“. Į visuomenės pateiktas pastabas pilnai atsižvelgta, miestelio užstatytinos teritorijos praplėstos.

Kairių miestelio teritorijos perspektyvinės raidos koncepcija pristatyta Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos Vilijos Vaičekauskienės Šiaulių rajono savivaldybės tarybai tvirtinimui. Ji buvo patvirtinta Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 13d sprendimu Nr. T-225. Antrasis koncepcijos variantas tapo pagrindu rengiant Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuotus sprendinius. Jie pateikiami šiame 3 tome.

3A tekstinės dalies tome pateikiami Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuotų sprendinių tekstinė dalis 9 skyriuose. Kiekviename skyriuje konkretizuoti sprendiniai numeruoti pagal skyriaus ir poskyrio numerius paryškintu šriftu, pav. **2.4.1**.

Grafinės dalies 3B tome, esant M1:2000 masteliui, išnaudota galimybė brėžinius apjungti sekančiai:

- pagrindiniame brėžinyje pateikiama žemės naudojimo su reglamentais ir socialinės infrastruktūros informacija, susisiekimo sistemos informacija, ir miestelio architektūrinės - erdvinės kompozicijos schema;
- gamtinio karkaso grafinė informacija ir žaliųjų plotų sistema pateikta viename plane;
- Inžinerinės infrastruktūros grafinė dalis pateikiama atskirame plane.

2. MIESTELIO PADĖTIS IR JO GRETIMŲ TERITORIJŲ RAIDA SAVIVALDYBĖS PERSPEKTYVOJE

2.1. MIESTELIO PADĖTIS ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE IR ŠIAULIŲ APSKRITYJE BEI JOS IŠNAUDOJIMAS MIESTELIO VYSTYMUI

Miestelis susiformavo 9 kilometrų atstumu į rytus nuo Šiaulių miesto abipus magistralinio kelio Šiauliai-Panevėžys, prie rytinės ir šiaurinės užtvenkto Kairių ežero pakrantės. Ežeras naudojamas Šiaulių miesto, miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojų rekreacijai. Kaip Šiaulių miesto artimas priemiestis jis patiria miesto aglomeracinį poveikį ir yra susietas su juo įvairiaisiais, gan patogiais ryšiais.

LR vyriausybės patvirtintame Šiaulių apskrities bendrajame (generaliniame) plane numatytas Šiaulių miesto vystymas iki **1 lygmens** valstybinio masto (metropolinio) centro lygio, kuris skatintų viso Šiaulių metropolinio ekonominio baseino gamybinio potencialo augimą ir įttakotų ekonominio baseino miestus ir kaimo gyvenvietes, t.t. ir Kairių miestelį.

LR seimo patvirtintame šalies bendrajame plane nustatyta **IA** kategorijos – pagrindinė (metropolinė) šalies urbanistinės integracijos ašis, kuri vystoma kaip aktyviausia šalies ašis, o jos atkarpa patenka į Šiaulių apskrities ir Šiaulių rajono teritoriją. Ji apjungia šalies metropolinius centrus, (Šiaulius, Panevėžį, Kauną, Vilnių, Klaipėdą) ir suriša su kaimyninių šalių aukšto rango urbanistiniais centrais tiek rytuose, tiek ir vakaruose. Kairių miestelis patenka į šios ašies poveikio zoną.

2.1.1. Nustatyta, kad aglomeruotos urbanizacijos procesas perspektyvoje daugiausia vyks Šiaulių - Radviliškio Šiaulių - Kuršėnų ruože, šalies **IA** kategorijos – pagrindinės urbanistinės integracijos (metropolinės) ašies zonoje. Patenkančios į įtakos arealą gyvenvietės t.t. ir Kairių miestelis, patiria ir patirs didesnę ilgalaikį vystymo impulsą, skatinantį veiklos sričių įvairovę.

2.1.2. Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane (patvirtintas 2008-07-03 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-199) Kairių miestelis, rajono gyvenamųjų vietovių tinkle, numatytas kaip **d** kategorijos lokalinis centras, Kairių seniūnijos centras. Šios **d** kategorijos gyvenamųjų vietovių centrams prioritetas teikiamas jų tolygiai sklaidai savivaldybės teritorijoje, stiprinamos ir plėtojamoms šių centrų administracinės, švietimo, aptarnavimo ir paslaugų funkcijos. Miestelių plėtros zonų ribose galimas kitos tikslinės žemės paskirties ir visų naudojimo būdų/pobūdžių plėtojimas.

2.1.3. Miestelis yra seniūnijos centras ir kaip toks, įtakoja ir perspektyvoje įtakos seniūnijos teritoriją teikdamas administracines ir kitas paslaugas seniūnijos gyventojams.

2.1.4. Kairių seniūnijos teritorija yra pagrindinės (metropolinės) šalies urbanistinės integracijos ašies zonoje. Miestelio gretimoms teritorijoms nustatytos vystymo kryptys ir pateikti atitinkami reglamentai. Jie pažymėti pridedamoje schemoje atitinkamai

indeksais, o sekančiame poskyryje pateikti vystymo reglamentai sutinkamai su savivaldybės bendroju planu. (žiūr. 2.1. pav. Kairių miestelio gretimos teritorijos Kairių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva)

2.1.5. Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane atžymėta, kad žemės ūkio paskirties žemės išsaugojimas aktualesnis seniūnijose, kuriose yra našesnės žemės ir intensyvesnė žemės ūkio gamyba. Kairių miestelis patenka į II zona - labai geros ūkinės vertės žemių zona. Vyraujantis dirvožemių našumo balas – 48,7. Šie dirvožemiai gerai tinka sodams, uogynams bei daržovėms auginti, kas aktualu priemiesčio gyventojų verslui.

2.2. GRETIMŲ TERITORIJŲ PERSPEKTYVINIS VYSTYMAS IR JO REGLAMENTAVIMAS

2.2.1. Kairių miestelio verslininkai turi išnaudoti ir įtakoti seniūnijos teritorijos vystymą, perspektyvoje, skatinanti veiklos sričių įvairovę, sutinkamai su gretimų teritorijų perspektyviniu teritorijos vystymo reglamentavimu, kuris pateiktas žemiau iš Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo plano.

125/K teritorijai.

- U3-Kaimo vietovių – miestelių teritorijų vystymo reglamentas: Prioritetas teikiamas gyvenamųjų vietovių tinklo tolygiai sklaidai savivaldybės teritorijoje esamų kaimų pagrindu. Stiprinamos ir plėtojamos šių centrų administracinės, švietimo, aptarnavimo ir paslaugų funkcijos. Miestelių plėtros zonų ribose galimas kitos tikslinės žemės paskirties ir visų naudojimo būdų/pobūdžių plėtojimas išsaugant ir plečiant esamą miestelių urbanistinę struktūrą. Rengiami inžinerinės infrastruktūros plėtros specialieji planai.
- M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinėse, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.
- C1- Objektų sancaupų miestuose ir miesteliuose tvarkymo reglamentas: Išryškinamas architektūros paveldo objektų vaidmuo istorinėse gyvenamųjų vietovių dalyse, išsaugomos arba atkuriamos vertingosios urbanistikos paveldo savybės: gatvių tinklas ir autentiška kultūrinė verte pasižymintys urbanistinio audinio fragmentai, svarbiausios istorinės dominantės.
- Būtina įvertinti magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

124/K teritorijai.

U4 - Kaimo vietovių – kaimų teritorijų užstatymo reglamentas: Prioritetas teikiamas kaimo gyvenamųjų vietovių tinklo tolygiai sklaidai seniūnijų teritorijose stiprinant šių vietovių žemės ūkio aptarnavimo funkcijas. Kaimų plėtros zonose galimas kitos

tikslinės žemės paskirties plėtojimas, gyvenamosios funkcijos intensyvinimas su sąlyga, kad bus užtikrintas centralizuotas vandens tiekimas ir buitinių nuotekų šalinimas.

122/K teritorijai.

- U-5 - Susisiekimo koridorių teritorijų urbanizacijos reglamentas: Prioritetas teikiamas pramonės, sandėliavimo bei logistikos teritorijų formavimui integracinių ašių zonose vadovaujantis parengtais specialiais planais. Siekiama subalansuotos intensyvios, technogenizuotos žemėnaudos kitoje tikslinėje žemės naudojimo paskirtyje. Galimas tikslinių žemės paskirčių keitimas be apribojimų. Taikomas laisvo planavimo principas.

127/K teritorijai.

- U-5 - Susisiekimo koridorių teritorijų urbanizacijos reglamentas: Prioritetas teikiamas pramonės, sandėliavimo bei logistikos teritorijų formavimui integracinių ašių zonose vadovaujantis parengtais specialiais planais. Siekiama subalansuotos intensyvios, technogenizuotos žemėnaudos kitoje tikslinėje žemės naudojimo paskirtyje. Galimas tikslinių žemės paskirčių keitimas be apribojimų. Taikomas laisvo planavimo principas

123/Z teritorijai.

- M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.
- Žgū - Intensyvios žemės ūkio veiklos geros ūkinės vertės žemėse reglamentas: Skatinama mišrios specializacijos ūkiai, derinantys gyvulių auginimą su prekinės augalininkystės produkcijos gamyba
- U8 - Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtos tikslais.

Mū - Intensyvi miškų ūkio veiklos kryptis: Tvarkymo kryptis taikoma arealuose, kur vyrauja eksploataciniai (IV grupės) miškų plotai, nepatenkantys į jautriausias gamtines teritorijas. Užtikrinamas racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas. Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektus.

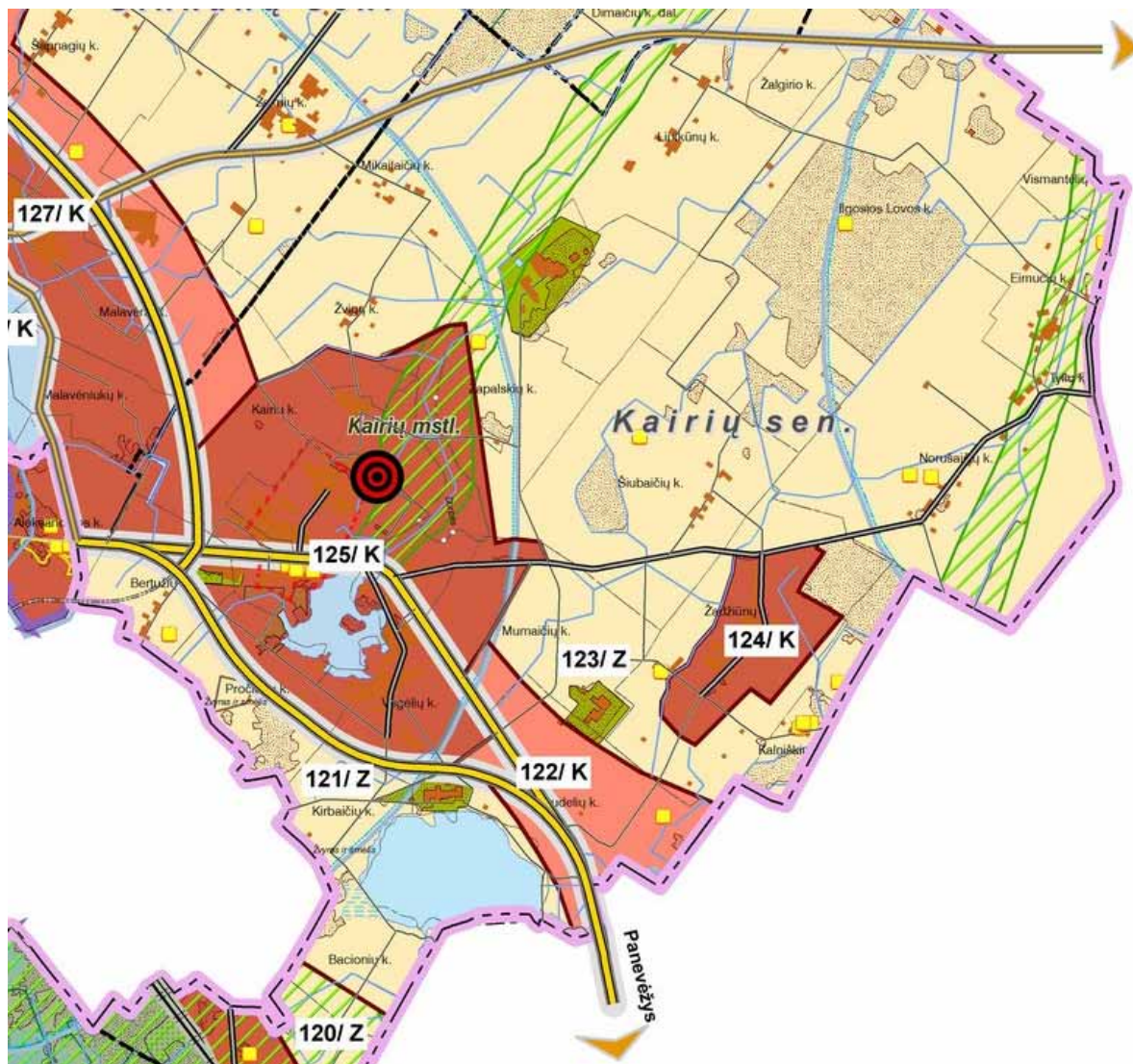
- Būtina įvertinti magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

120/Z teritorijai

- T3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas ekologinėse takoskyrose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio

tvarkymo kryptis ekologinėse takoskyrose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

- U8 - Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: - Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtros tikslais.
- Žlūg - Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse gamtinio karkaso teritorijoje reglamentas: Veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. Skatinamas tausojamasis ūkininkavimas.
- M_{gk} - Ekstensyvios miškų ūkio plėtros kryptis gamtinio karkaso teritorijose. Tvarkymo kryptis taikoma gamtinio karkaso teritorijose, kur vyrauja ūkiniai miškai (IV miškų grupė) ir apsauginiai miškai (III miškų grupė). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą.

2.1. pav. Kairių miestelio gretimos teritorijos Kairių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva
 Ištrauka iš Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano žemės naudojimo ir reglamentų brėžinio

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Seniūnijos riba
- Kaimų ir viensėdžių riba
- Kaimo vietovės**
- Esami miesteliai
- Naujai formuojami miesteliai
- ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ**
- Sodininkų bendrijų žemė
- Agrarinė žemė
- MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ**
- VANDENS FONDAS
- KITOS PASKIRTIES ŽEMĖ**
- Urbanizuotos teritorijos

SAUGOMOS TERITORIJOS

- 1 Esamų saugomų teritorijų ribos ir eksplikacijos numeris
- Saugomų teritorijų ribų korektūra (ribos orientacinės)
- PAST (Pauksčių apsaugai svarbios teritorijos)
- BAST (Buveinių apsaugai svarbios teritorijos)
- Gamtinis karkasas
- KELIAI**
- Magistraliniai keliai
- Krašto keliai
- Rajoniniai keliai
- Perspektyviniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai
- Gatvės
- Dviejų ir daugiau kelių geležinkeliai
- Vieno kelio geležinkeliai

3. MIESTELIO TERITORIJOS VYSTYMO PRIELAIDOS IR JO PERSPEKTYVINĖ ERDVINĖ KOMPOZICIJA

3.1. ISTORINĖS PRIELAIDOS

Kairių kaimas istoriniuose šaltiniuose minimas nuo XVII a. vidurio. Jis priklausė Šiaulių ekonomijai. Kaimo formavimosi erdvinės struktūros šaknys glūdi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto valdymo laike, kada Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje buvo pradėta žemės reforma, įvesta ir plito nauja ūkininkavimo sistema, valstiečiai sukeliama į kaimo gyvenvietes, formuojamas pagal Europoje paplitusį gotinį erdvinės struktūros modelį. Atsirado gatvinės kaimo gyvenvietės. Šis procesas vyko ne be Žygimanto Augusto motinos, karalienės Bonos Sforcos įtakos. Manoma, kad 1673 m. Kairių kaime gyveno 56 šeimos. 1792 m. kaimo gyventojų lėšomis buvo pastatyta mūrinė bažnyčia, įsirašanti į šia erdvinę struktūrą, bet nevisai atitinkanti krikščioniškos erdvinės kompozicijos principų. Kaimas tapo Kairių bažnytkaimiu.

Prie Kairių dvaro kūrėsi ir Kairių kaimas. Šios seniausios erdvinės struktūros tradicijos užstatymo „trupinių“ galima rasti tiek bažnytkaimyje tiek ir Kairių kaimo gyvenvietėje. Tai tradicinis kaimo sodybinis kompleksas išsprautas į siaurą ir ilgą žemės rėžį, sodyba statoma galu į gatvę, formuodama šiam erdviniam modeliui būdinga gatvėvaizdį.

1820 m. įkurtas Kairių dvaras, kuris 1820-1917 m. priklausė grafams Zubovams. 1820 m. Kairių bažnytkaimyje ir kaime buvo 128 gyventojai iš jų 4 dvare. 1831 m. sukilimo įvykiai palietė ir Kairius. Čia gegužės 6-7 d. naktį sukilėliai užpuolė dvarą ir ieškojo karabinų. Jų neradę, pasiėmė su savim dvaro ekonomą Damelį ir kiemininką, nusivedė juos prie karčiamos, stovėjusios prie vieškelio į Radviliškį; Damelį pakorė tarpvartėje, o kiemininką paleido. Taip pasielgė už tai, kad Damelis bendradarbiavęs su rusais, ištikimai tarnavęs rusų generolui Širmanui, šnipinėdamas ir statydamas rusų kariuomenei maistą į Šiaulius.

XIX a. pab. Kairiai tapo vienu Šiaulių apskrities draudžiamosios lietuvių spaudos platinimo centrų, 1904 m. birželio 12 d. Kairių dvare, prisidengus gegužine, sušauktas slaptas lietuvių visuomenės veikėjų susirinkimas lietuvių spaudos draudimo panaikinimui paminėti. Atvyko apie 300 dalyvių, tarp jų Jonas Ambrozaitis, Jonas Jablonskis, M. Pečkauskaitė – Šatrijos Ragana, Juozas Tumas-Vaižgantas, Povilas Višinskis. Kai dvaro klojime vyko lietuviškas vaidinimas ir šokiai, dainavo choras, rūmuose vyko politinio pobūdžio posėdis, kuriame tartasi, kaip kovoti su caro administracija. 1907 m. įsteigta grafų Zubovų pradinė mokykla.

Nuo renesanso laikų keitėsi gyvenviečių erdvinės struktūros modelis. Rusijos imperija, stengėsi formuoti miestų ir miestelių įvaizdį pagal vakarų Europos gyvenamųjų vietovių erdvinį įvaizdį. Buvo išleisti tipiniai statinių, jų fasadų, miestų, miestelių planavimo pavyzdžių albumai, neobarokiniu neoklasicistiniu gyvenviečių formavimo erdvinio modeliu, kurie buvo pavyzdiniai ir būtini gyvenviečių planavime ir statinių projektavime. Nors šių albumų reikalavimai mažai palietė kaimus, formavosi naujas gatvėvaizdis – pabrėžiantis namo pagrindinio fasado reikšmę formuojant gatvės

perimetra. Ši erdvinės struktūros modelio tradicija ženkliai to meto miestuose ir miesteliuose, tęsiama ir dabar.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, remiantis tarpukario seimo priimtu „Didžiosios žemės reformos įstatymu“, (1922, Kovo 29 d.), prasidėjo dvarų parceliacijos ir senųjų kaimo gyvenviečių skirstymas viensėdžiais. Reikia manyti, kad dalis Kairių miestelio ir kaimo gyventojų, gavę žemės išsikėlė į viensėdžius. Miestelio erdvinė struktūra kito. 1923 m Kairių bažnytkaimyje gyveno 88 žmonės, 46 - dvare. Prie Kairių ežero esantis pušynas buvo patraukli Šiaulių miesto gyventojų poilsio vieta. 1924 m. pavasarį Šiaulių tunto skautai čia suruošė pirmąją savo stovyklą ir nuolatos išskyldavo.

Kairių miestelis išaugo XX a. 2-ojoje pusėje, sovietiniu laikotarpiu. Vėl naikinami viensėdžiai ir plėtojami kaimai. Tai savotiškas grįžimas atgal į feodalizmo atmainą 20 amžiuje, kuri tiko atsilikusiai Sovietų sąjungai. Tačiau, Lietuvoje nepabėgę į miestus kaimo gyventojai netapo taip pririšti prie žemės kaip baudžiauninkai feodalinėje epochoje arba kai kuriose rytinėse Sovietų sąjungos dalyse. Miestelis būdamas derlingose žemėse (Sovietų sąjungai pastoviai trūkdavo maisto produktų), augo, tapo centrine kolūkio gyvenvieta, apylinkės centru. To meto parengtu Šiaulių rajono rajoninio planavimo projektu jam buvo numatytas teritorinio mikrorajono vaidmuo, su atitinkamomis švietimo, buitinio aptarnavimo ir kultūros įstaigomis, skirtomis aptarnauti ir gretimų kolūkių žmones. 1959 m. surašymo duomenimis Kairių miestelyje gyveno 518 žm., o 1979 m. turėjo jau 1145 gyventojus. Didžiausią gyventojų skaičių sovietiniame laikotarpyje miestelis pasiekė 1989 m. – 1683 gyventojus.

Kairių miestelis buvo vystomas sutinkamai su parengtais generaliniais planais, sutapdintais su detalaus plano masteliu. Tokių planų Kairiai turėjo kelis. 1974 m. parengtas miestelio planas numatė miestelio augimą iki 2090 gyventojų, su papildoma Mažųjų Kairių dalimi 410 gyventojų. Viso 2500 gyventojų. Miestelis pagrįdė buvo užstatomas mažaaukščiais vienbučiais (sodybiniais) mažaaukščiais daugiabučiais ir daugiaaukščiais tipiniais Lietsovmoderno gyvenamais namais, formuojant perimetrinį gatvėvaizdį, susišaukiantį su neklasicistiniu erdviniu modeliu. Daugiabučiai mažaaukščiai ir daugiaaukščiai namai daugiausia buvo statomi pagrindinėse (Salduvės, Ežero) gatvėse, kurių aplinka apaugo įvairiais kaimo ūkiui reikalingais pagalbinais menkos kokybės statiniais.

Atgavus nepriklausomybę, vėl prasidėjo nauja žemės reforma, emigracija, sumažėjo miestelio gyventojų skaičius iki 1158 žm. 2001 m. surašymo duomenimis. Tačiau miestelis, būdamas patogioje padėtyje, ir geroje žemėje pradėjo augti ir 2011 m. jau turėjo 1890 gyventojus. Tokį gyventojų skaičiaus augimą įtakojo ir tai, kad prie miestelio gyvenamosios zonos vystėsi gretimo Kairių kaimo sodybos, Vėgėlių kaimo gyvenvietė suaugo su miestelio gyvenama zona. Dalis gretimų kaimų gyventojų buvo registruojami ir surašomi kaip Kairių miestelio gyventojai.

Miestelio gyvenvietė neigavo vieningos kompaktiškos erdvinės struktūros, liko jos trys dalys atskirtos plačiomis atviromis agrarinėmis erdvėmis. Vienintelė jas apjungianti ašis yra Plento gatvė - Šiaulių – Radviliškio plentas.

3.1. lentelė Kairių miestelio gyventojų dinamika

Metai	1673	1820	1923	1959	1979	1989	2001	2011
Gyventojai	Apie 220	180	134	518	1145	1683	1158	1890

3.1.1. Miestelio gyvenvietė, plėtodamasi istorijos bėgyje į gretimus kaimus, iki šių dienų liko išskaidytos erdvinės struktūros su atviromis agrarinėmis erdvėmis tarp pagrindinių jos rytinės ir vakarinės dalies. Miesteliui augant jo gyvenvietės kompaktiškėjimo tendencija palaikoma konkretizuotuose sprendiniuose.

3.1.2. Miestelis turi išskaidytos erdvinės struktūros dviejų dalių bendrąjį centrą prie senosios bažnyčios aikštės ir prie Salduvės ir Plento gatvių sankryžos. Siūloma išlaikyti istoriškai susiklosčiusią miestelio bendrojo centro esamas dalis ir formuoti jo daugiau vieningą erdvinę struktūrą konkretizuotuose sprendiniuose, sudarant tampresnę jungtį tarp jo dalių, bei papildant šią jungtį aptarnavimo objektais.

3.2. EKONOMINĖS IR DEMOGRAFINĖS PLĖTROS PRIELAIDOS

Bendros nuostatos

Miestelio teritorinio vystymo perspektyvoje galimybių ribos paremtos Miestelio ekonominėmis ir demografinėmis galimybėmis. Ekonominės ir demografinės raidos prielaidas lemia šalies, Šiaulių apskrities ir Šiaulių rajono savivaldybės atitinkamos ekonominės ir demografinės vystymo galimybės, prognozuotos teritorijų planavimo ir socialinio – ekonominio vystymo dokumentuose. (Žiūr. Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2008-07-03 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-199; Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas, patvirtintas 2011 02 10 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T 11 (1.1.), Šiaulių apskrities bendrasis (generalinis) planas, patvirtintas LR Vyriausybės 2008 09 24 d. nutarimu Nr. 1042) Remtis aukštesniais bendraisiais ir specialiaisiais planais numato „Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės. (Patvirtintos LR Aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-263; LR Aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-591 redakcija). Jų 27 punktą sako: „Rengiant bendruosius planus, turi būti vadovaujama tai pačiai teritorijai ar veiklos sričiai parengtais strateginiais planais.

Demografinėms prognozėms Statistikos departamentas 2004 m. parengė leidinį „Lietuvos gyventojų skaičiaus prognozės 2005–2030 m.“. Jame pateikiami trys gyventojų skaičiaus prognozių variantai, parengti remiantis numatytais ir priimtomis tikėtinomis pagrindinių demografinių procesų (gimstamumo, mirtingumo ir migracijos) prielaidomis. Iškeltas pagrindinis tikslas - pristabdyti neigiamą natūralų gyventojų prieaugį ir neigiamą migracijos saldo. Šalies demografinės prognozės detalizuotos ir pateiktos Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose planuose. Rengiant miestelio demografinių prognozių variantus į jas atsižvelgta. Tačiau, dėl miestelio specifikos, jo perspektyvinės raidos scenarijai parengti taip pat remiantis

miestelio ilgalaikės raidos analize, kuri pateikta miestelio bendrojo plano esamos būklės tome (1 tomas, 5 skyrius).

Ekonominės prielaidos

Ekonomikos raidą atspindi bendrasis vidaus produktas, kuris paprastai prognozuojamas keliais variantais. Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose planuose pateiktos ekonominės prognozės 2025 metams. Ekonominio išsivystymo lygio ribos prognozuotos dviem variantais, pavadintais optimistiniu ir pesimistiniu. Orientuojamės į šias prognozes ir pateikiame kai kuriuos pagrindinius rodiklius.

3.2.1. Optimistiniu variantu BVP augimas kasmet gali augti vidutiniškai po 3 - 4 % ir 2023 m. BVP tenkantis vienam gyventojui pasieks. 26,8-36,5 tūkst. Lt. Pesimistiniu variantu BVP augimas kasmet gali augti vidutiniškai po 2 -3 % ir 2023 m. BVP tenkantis vienam gyventojui pasieks. 21,5 – 29,3 tūkst. Lt.

3.2.1. Lentelė. Ekonominio išsivystymo prognozės

	2023	
	Optimistinis	Pesimistinis
BVP mln. Lt.	13200 – 13500	9083 – 7608,2
BVP. tenkantis vienam gyventojui tūkst. Lt.	36,5 – 31,4	29,3 – 21,6

Demografinės prielaidos

Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose planuose pateiktos demografinės prognozės 2025 metams. Optimistiniu ir pesimistiniu scenarijais pateikti galimi kiekvienos Šiaulių apskrities savivaldybės miesto ir kaimo gyventojų skaičiaus kitimo intervalai. Pesimistinis Šiaulių apskrities gyventojų skaičiaus scenarijus yra arčiausiai tikrovės, turint omenyje praeities ir ateities žinomus, bei numatomus įvykius, galinčius vienaip ar kitaip veikti ar įtakoti pagrindinius gyventojų skaičiaus veiksnius. Lyginant su esamos padėties demografiniais rodikliais matome kad rajono savivaldybė pasiekė pesimistinio scenarijus skaičius (Šiaulių rajone 2011 m. pradžioje gyveno apie 47058 gyventojų, (iš jų apie 12695 Kuršėnų mieste), kaimo gyvenvietėse 34363 gyventojai).

Statistikos departamento duomenimis, nuo 2006 m. gyventojų skaičius Šiaulių rajono savivaldybėje kasmet mažėja vidutiniškai 420 gyventojų (migracijos saldo - 420), tuo tarpu Kairių miestelio gyventojų skaičius auga. Šiaulių rajonui, kaip ir kitoms savivaldybėms būdinga didelė gyventojų migracija, tačiau migracijos rodikliai šiek tiek skiriasi nuo apskrities ir šalies tendencijų. Iki 2008 m. tiek atvykusių, tiek išvykusių asmenų skaičius kito panašiu tempu, ir migracijos saldo buvo minimalus, o 2009 m., prasidėjus ekonominiam sunkmečiui, situacija pasikeitė: žymiai padidėjo išvykusiųjų skaičius ir sumažėjo atvykusiųjų, todėl migracijos saldo, 2008 m. buvęs teigiamas (50),

2009 m. tapo neigiamu ir siekė -732. Šis pokytis galėjo įvykti dėl pablogėjusios padėties darbo rinkoje.

Kairių miestelis, 2001 m. turėjo 1158 gyventojus, (2001 m. gyventojų surašymo duomenys) o 2011 m. pradžia – 1872 gyventojus. (LR vidaus reikalų ministerijos gyventojų registro duomenys). Gyventojų skaičius išaugo 714 žmonėmis, arba vidutiniškai didėjo po 71 gyventoją kasmet. (Pastaba: tiek oficialūs surašymų LR Statistikos departamento duomenys, bei kitų institucijų oficialūs duomenys nėra tikslūs. Reikia manyti, kad jie padidinti, nes dalis gretimų kaimų gyventojų gali būti registruojami Kairių miestelyje). Seniūnijos duomenimis miestelyje yra 1892 gyventojai.

Migracijos saldo Šiaulių rajono savivaldybės ir Kairių miestelio teritorijose pateikiamas 3.2.2. lentelėje.

3.2.2. lentelė. Migracijos saldo Šiaulių rajone ir Kairių miestelyje 2001–2011 m.

	Migracijos saldo 2001–2011	
Šiaulių rajono savivaldybė	- 4562	
Kairių miestelis	714	

Manoma, kad emigracinius srautus neutralizuos imigraciniai, o mažėjant mirtingumui, natūralus gyventojų prieaugis išliks stabilus. Iki 2023 metų dėl palankesnių ekonominių sąlygų prognozuojamas gyventojų skaičiaus stabilizavimasis Šiaulių rajono savivaldybėje. Prognozuojame kad Šiaulių rajone gyventojų skaičius 2023 metais gali sumažėti iki 45000 žm. pesimistiniu variantu.

3.2.2. Kairių miestelio demografinės raidos specifika nusako tai, kad jis yra Šiaulių miesto artimas priemiestis ir patiria miesto aglomeracinį poveikį bei yra susietas su juo įvairiapusiai, ryšiais. Kitaip sakant, miestelis iš vienos pusės yra miesto priemiestinis miegamasis, iš kitos pusės, priemiestinių maisto produktų tiekėjas Šiaulių miestui. Kairių miestelio gyventojų darbo vietų įvairovė yra nulemta darbo vietų pasiekiamumo kriterijumi, bendra miesto ir rajono savivaldybės ekonomine būkle. Todėl, atsižvelgdami į šią specifiką miestelio demografinę raidą prognozuojame 2023 m.

3.2.3. lentelė Miestelio gyventojų skaičiaus prognoziniai variantai

	Optimistinis variantas	Realistinis variantas	Pesimistinis variantas
Gyventojų skaičius, apie	3000	2600	2300

Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose plane pateiktos Gyventojų amžiaus struktūros prognozė 2025 m. kurias pritaikome miesteliui iki 2023 m.

3.2.3. Prisilaikome daugiau optimistinio scenarijaus, numatome Gyventojų amžiaus struktūros prognozė 2032 m. sekančiai:

3.3.4.4. lentelė Gyventojų amžiaus struktūra proc

Kairių miestelis	Gyventojų skaičiaus amžiaus struktūra proc		
	0 - 15	Darbingo	Pensinio
	17,5	58,5	24,0

3.3. ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO EKONOMINĖS – SOCIALINĖS RAIDOS VIZIJA.

Šiaulių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane pateikta rajono ekonominės – socialinės raidos prognozė vizija 2017 m.: (Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas, patvirtintas 2011 02 10 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T 11 (1.1.)

Jame numatoma: Šiaulių rajonas – **bendruomeniškas, konkurencingas, atviras investicijoms, pritraukiantis naujų verslo galimybių, pažangaus žemės ūkio kraštas, pasižymintis palankia gyvenimui ir poilsiui aplinka.** Kairių miestelis įsirašo į šią viziją.

Pateikiame investicijų kryptių išranką, aktualią perspektyviniame laikotarpyje Kairių miesteliui, pagal strateginiame plėtros plane numatytus prioritetus.

- I PRIORITETAS. PILIETIŠKOS, APSIŠVIETUSIOS, KŪRYBIŠKOS, SVEIKAI IR SAUGIAI GYVENANČIOS BENDRUOMENĖS KŪRIMAS;

Numatomos investicijos į Bendrojo lavinimo mokyklos pastatų atnaujinimą, Ikimokyklinio ugdymo įstaigos modernizavimą, Šiaulių rajono savivaldybės švietimo centro veiklos, paslaugų kokybės bei prieinamumo didinimo programos parengimą ir įgyvendinimą, Šiaulių rajono viešosios bibliotekos filialų darbo aplinkos ir VIPT modernizaciją ir (ar) įrengimą, Kultūros centro filialo infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą, nestacionarių socialinių paslaugų teikimo užtikrinimą (infrastruktūros įsteigimas Šiaulių rajone), Sporto salių ir aikštynų infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą, privačių bendrosios praktikos gydytojų kabinetų plėtrą.

- II PRIORITETAS. VERSLO APLINKOS IR VERSLUMO PLĖTRA.

Asmenų, ketinančių pradėti verslą, konsultavimas, Finansinės paramos teikimas specializuotiems ūkiams (reklamos išlaidų kompensavimas), Mokymų ekologiško ūkininkavimo tema organizavimas, melioracijos statinių rekonstravimas, rajono kultūros ir sakralinių paveldo objektų išsaugojimas.

- III PRIORITETAS. SUBALANSUOTAS RAJONO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS)

Rekreacinių ir kitų teritorijų planavimo dokumentų rengimas, želdynų ir želdinių inventorizavimas, želdynų sutvarkymo planavimo dokumentų rengimas, želdynų sutvarkymas pagal parengtus projektus, paviršinio vandens telkinių aplinkos, maudyklų, paplūdimių sutvarkymas ir pritaikymas turizmui ir poilsiui, pažintinių takų įrengimas, vandenviečių teritorijų sanitarinių apsaugos zonų projektų parengimas, Šiaulių rajono paviršinio vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų planų parengimas, Rajono

gyvenviečių gatvių apšvietimo rekonstrukcija ir remontas, Šiaulių rajono miestelių ir kaimų gatvių infrastruktūros gerinimas, gyvenamosios ir bendruomeninės infrastruktūros gerinimas, daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų (gyvenamoji aplinka) aplinkos gerinimas, sutvarkant apšvietimą, šaligatvius aikšteles, pėsčiųjų ir dviračių takus, privažiuojamuosius kelius, esamų viešųjų pastatų modernizavimas ir pritaikymas kuriamam smulkiąjam verslui (amatams), bendruomenės poreikiams ir (ar) socialinėms paslaugoms, rajono katilinių, panaudojant atsinaujinančius energijos šaltinius bei mažinant aplinkos taršą ir šiluminės energijos kainą, rekonstrukcija, Vandens tiekimo, vandens gerinimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra.

3.4. TERITORINĖS PLĖTROS PRIELAIIDOS

Būsto plėtros prognozė 2011-2023 metų periodui pateikiame trimis gyventojų skaičiaus kaitos ir gyvenamojo fondo sąlygų gerėjimo, teritorijų poreikio variantais. Pagrindiniai teritorijų plėtros poreikio prognozės periodu kintamieji yra gyventojų skaičiaus kaita ir gyvenamojo fondo sąlygų gerėjimas, išreiškiamas vienam gyventojui tenkančiu naudinguoju plotu. Be to miestelio perspektyvinės erdvinės struktūros vystymui pasirinktas ir patvirtintas antrasis koncepcijos variantas, numatantis žymią miestelio teritorijos plėtrą gretimų kaimų su gyventojais sąskaita, todėl būsto plėtros apimtis numatome orientuojantis į optimistinį ir realistinį variantus bei ilgesnį laikotarpį.

3.4.1. Optimistinis variantas

Prognozuojama, kad 2032 metais vienam gyventojui Kairių miestelio teritorijoje teks: 32,0 m². naudingojo ploto, rodiklis augs 5,2 m² lyginant su 2011 metais (26,8 m²). Gyventojų skaičius maksimaliu variantu gali siekti 3000 žmonių. Gyvenamasis fondas projekcinio laikotarpio gale t.y. 2032 metais sudarys 96000 m² naudingojo ploto (32,0 x 3000=96000). Naujo gyvenamojo fondo reikės pastatyti 45840 m² naudingojo ploto vidutiniškai po 2292 m² į metus. Naujo gyvenamojo fondo statybos apimtis skaičiuota įvertinant, jog esamas gyvenamasis fondas sudarantis 50160. m² naudingojo ploto išliks iki planuojamo periodo pabaigos t.y. 2032 metų.

Naujų teritorijų poreikis optimistiniu variantu

Teritorijų poreikis skaičiuotas priimant 16 žmonių į vieną ha, mažaaukštei vienbučių ir dvibučių gyvenamos statybos galimybe.

- Apsigyvens 1432 žm.
- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 89,5 ha
- Kitoms reikmėms 11,6 ha
- Viso 101,1 ha

3.4.2. Realistinis variantas

Prognozuojama, kad 2032 metais vienam gyventojui Kairių miestelio teritorijoje teks: 32,0 m². naudingojo ploto, rodiklis augs 5,2 m² lyginant su 2011 metais (26,8 m²).. Gyventojų skaičius vidutiniu variantu gali siekti 2600 žmonių. Gyvenamasis fondas projekcinio laikotarpio gale t.y. 2032 metais sudarys 83200 m² naudingojo ploto (32,0 x 2600=83200). Naujo gyvenamojo fondo reikės pastatyti 33040 m² naudingojo ploto vidutiniškai po 1652 m² į metus. Naujo gyvenamojo fondo statybos apimtis skaičiuota įvertinant, jog esamas gyvenamasis fondas sudarantis 50160 m² naudingojo ploto išliks iki planuojamo periodo pabaigos t.y. 2032 metų.

Naujų teritorijų poreikis realistiniu variantu

Teritorijų poreikis skaičiuotas priimant 15 žmones į vieną ha, mažaaukštei mažaaukštei vienbučių ir dvibučių gyvenamos statybos galimybe.

Apsigyvens 1032 žm.

- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 68,8 ha
- Kitoms reikmėms 8,9 ha
- Viso 77,7 ha

3.4.3. Pesimistinis variantas

Prognozuojama, kad 2032 metais vienam gyventojui Kairių miestelio teritorijoje teks: 29,5 m². naudingojo ploto, rodiklis augs 2.7 m² lyginant su 2011 metais (26,8 m²).. Gyventojų skaičius vidutiniu variantu gali siekti 2300 žmonių. Gyvenamasis fondas projekcinio laikotarpio gale t.y. 2032 metais sudarys 67850 m² naudingojo ploto (29,5 x 2300=67850). Naujo gyvenamojo fondo reikės pastatyti 17690 m² naudingojo ploto vidutiniškai po 884 m² į metus. Naujo gyvenamojo fondo statybos apimtis skaičiuota įvertinant, jog esamas gyvenamasis fondas sudarantis 50160 m² naudingojo ploto išliks iki planuojamo periodo pabaigos t.y. 2032 metų.

Naujų teritorijų poreikis pesimistiniu variantu

Teritorijų poreikis skaičiuotas priimant 20 žmones į vieną ha, mažaaukštei sodybinei su blokuotos statybos galimybe.

- Apsigyvens 599 žm.
- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 29.9 ha
- Kitoms reikmėms 6.0 ha
- Viso 34,9 ha

3.4.4. Teritorijos plėtros prognozė įvertinant ilgalaikius vidutinius kasmetinius plėtros tempus.

Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano, pirmame tome, esamoje būklėje, nustatyti ilgalaikiai miestelio teritorijos plėtros tempai kurie vidutiniškai siekė 1,25 ha per metus. Ekstrapolijuojant šį rodiklį į ateitį gauname perspektyvinę gyvenamos teritorijos poreikį 20 m. perspektyvai apie 25 ha.

- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 25,0 ha
- Kitoms reikmėms 6.0 ha
- Viso 31,0 ha

3.4.5. Miestelio perspektyvinės erdvinės struktūros vystymui pasirinktas ir patvirtintas antrasis koncepcijos variantas, numatantis žymią miestelio teritorijos plėtrą gretimų kaimų su gyventojais sąskaita, todėl būsto plėtros apimtis numatome orientuojantis į optimistinį ir realistinį variantus.

3.4.6. Siūlomas miestelio atviras erdvinės struktūros modelis, maksimaliai išsaugant vertingą miestelio teritorinę struktūrą, ją papildant naujomis užstatymui skirtomis dalimis atvirų agrarinių teritorijų sąskaita, siekiant užstatymo kompaktiškumo.

3.4.7. Neįvykdžius siūlomų teritorinės plėtros optimistinių prielaidų, po prognostinio periodo liks teritorijų rezervai tolimesnei perspektyvai.

3.4.8. Numatyta perspektyvai naujų vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statyba Sodyboms planuoti siūlomi 15 - 25 arų sklypai.

3.4.9. Siūloma darni (tvari) miestelio teritorinio vystymo kryptis: maksimaliai panaudoti ir vystyti jau susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, ją intensyvinti siekiant didesnio efektyvumo.

3.5. MIESTELIO PERSPEKTYVINĖ ERDVINĖ KOMPOZICIJA

Remiantis istorinėmis ir socialinėmis-ekonominėmis teritorinės plėtros galimybių prielaidomis miestelio perspektyvinės erdvinės struktūros vystymui pasirinktas atviras erdvinės struktūros modelis, išsaugantis ir toliau vystantis susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, ją papildant naujomis, užstatymui skirtomis dalimis, atvirų agrarinių teritorijų sąskaita, sutinkamai su antruoju Šiaulių rajono savivaldybės patvirtintu miestelio perspektyvinės raidos koncepcijos variantu. (Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 13d sprendimas Nr. T-225).

Miestelio gyvenvietės miestišką arba urbanizuotą charakterį rodo ir jo planavimas ir gatvėvaizdžiai, kurie formuoti pagal miestų sodybinio užstatymo modelį, kuris papildytas daugiaaukščių namų kvartalu prie Salduvės gatvės. Šią tradiciją numatoma tęsti ir perspektyvoje – vyraujančią gatvių tradicinį perimetrinį apstatymą (neoklasicistinėje erdvinėje tradicijoje). Galimi laisvo planavimo intarpai.

Pagrindiniai miestelio erdvinę struktūrą formuojančiais mazgais sudaro:

3.5.1. Miestelio bendrasis centras (1) Siūloma formuoti vieną miestelio centrinę zoną, vystant miestelio bendrąjį centrą tarp abiejų esamų (rytinio ir vakarinio) miestelio bendrojo centro dalių, abipus plento gatvės, įjungiant į bendrojo centro kompoziciją šiaurinę Kairių ežero erdvę. (žiūr. Miestelio architektūrinės erdvinės kompozicijos schema). Patenkančiose sodybose į miestelio bendrojo centro funkcinio prioriteto zoną, siūloma skatinti aptarnavimo taškų kūrimą, plėtojant smulkų verslą. Pietinėje Plento gatvės pusėje susiformavęs Kairių seniūnijos administracinis - kultūrinis, prekybinis centras vystomas į Kairių ežero pakrantę, kur jau yra aptarnavimo taškų užuomazga. Religinis pacentris - bažnyčia, kurios varpinės bokštas yra vienintelė vertikali dominantė miestelyje matoma iš visų taškų esančių Kairių ežero duburio aplinkoje ir kai kurių gatvių, išlaikoma kaip dominantė miestelio bendrojo centro kompozicijoje.

3.5.2. Numatomas miestelio bendrojo centro papildomas centras (2) buvusiai ir nutolusiai nuo pagrindinio centro Vėgėlių kaimo gyvenvietės zonai. Jis siūlomas Ežero gatvės pietiniame gale prie naujos automagistralės į Šiaulius, taps patogus pasinaudoti ir tranzitiniams keleiviams, (žiūr. architektūrinės Erdvinės kompozicijos schema).

3.5.3. Numatomi miestelio specialūs komercinės krypties besiformuojantys esami ir nauji centrai (3) prie pagrindinių urbanistinių kompozicinių ašių – Plento ir Ežero gatvių.

3.5.4. Švietimo centras (4) - Kairių pagrindinė mokykla, prie pagrindinių urbanistinių kompozicinių ašių – Plento ir Ežero gatvių. Siūlomas mokyklos sklypo praplėtimas iki Ežero gatvės.

3.5.5. Ikimokyklinio ugdymo centras (5) - Kairių vaikų lopšelis - darželis, prie pagrindinės Salduvės gatvės, gali nežymiai plėtotis. Jei realizuotųsi miestelio galima optimistinė vystymosi prognozė, iškiltų vaikų lopšelio - darželio poreikis rytinėje miestelio dalyje. Tam tiktų dabar apleisto pastato vieta ežero gatvėje, netoli mokyklos.

3.5.6. Memorialiniai centrai (7) - senosios ir naujosios kapinės (jų yra trys) Jos išsidėstę prie miestelio pagrindinių (II kategorijos) kompozicinių ašių. Seniausios randasi bendrojo centro ir rekreacinio centro zonose, naujosios kapinės Pirties gatvės gyvenamoje zonoje.

3.5.7. Rekreaciniai centrai (8). Numatomi formuoti vieninga miestelio rekreacinę sistemą apjungiančią esamą rekreacinį centrą - Kairių miško parką (t.t. ir salą), numatomą parką ir žaliąsias jungtis. (t.t. ir pakrante apie Kairių ežero apyežeri) Siūlomas ežerą apjuosiantis pėsčiųjų takas, sujungiantis jau esamus jo fragmentus. Siūloma plėtoti rekreacinį verslą (valtelių, baidarių, vandens dviračių nuoma) specialiuose komercinės krypties centruose prie Ežero gatvės ar bendrojo centro zonoje.

3.5.8. Miestelio erdvinėje kompozicijoje išskirtos pagrindinės trijų kategorijų urbanistinės kompozicijos ašys. Jos visos riša miestelio užstatytas ir atviras erdves į kompozicinę visumą. Išskirtos tokios urbanistinės kompozicijos ašys:

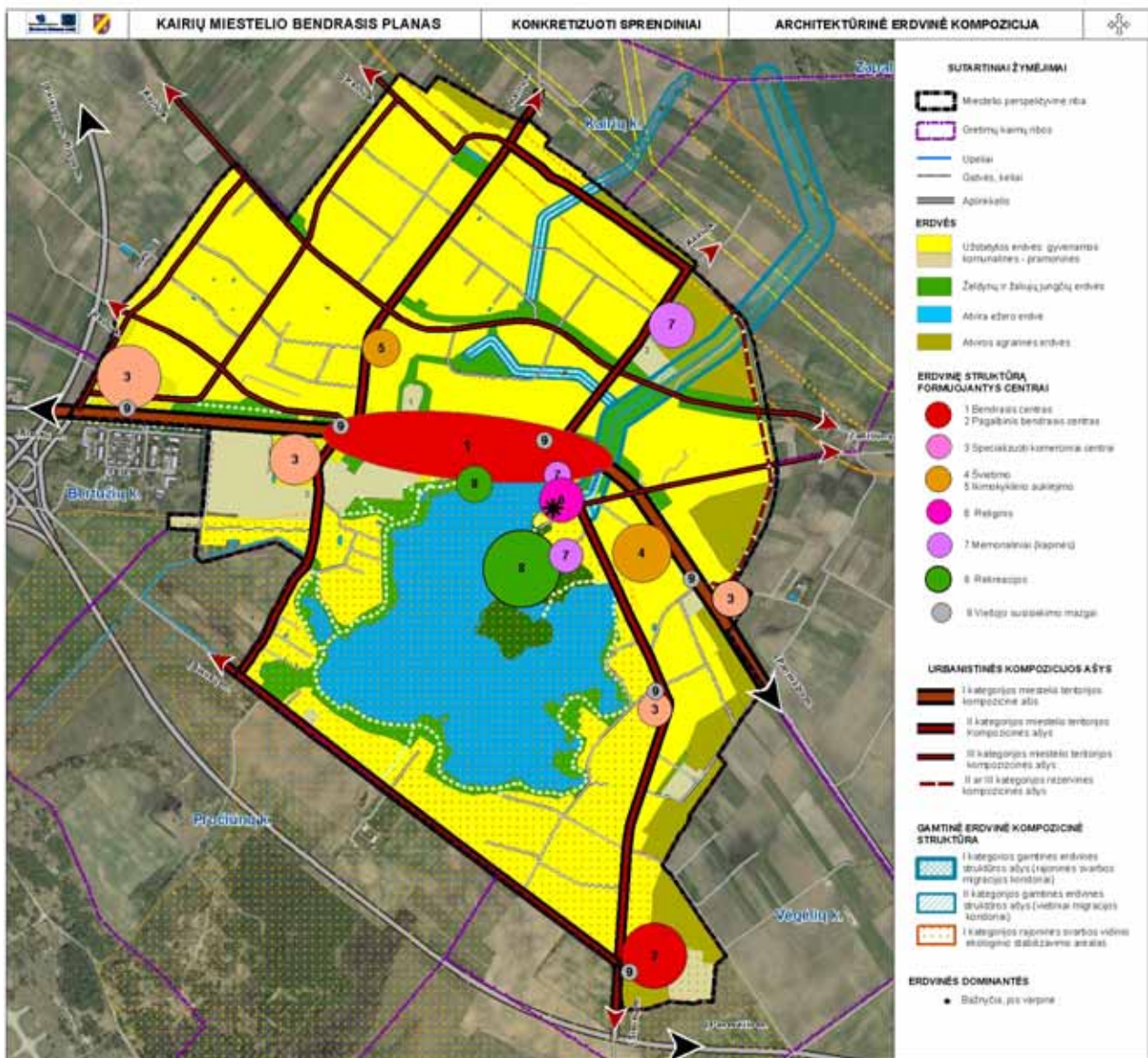
- I kategorijos miestelio teritorijos urbanistinės kompozicijos ašis, esamos Plento gatvės pagrindu (automagistralė A9 (E272)). Prie jos vystomas miestelio bendrasis centras, specialūs komercinės krypties centrai. II kategorijos miestelio teritorijos urbanistinės kompozicijos ašys, esamų Ežero, Pirties, Salduvės, Pramonės-Kranto Pakrantės gatvių pagrindu. Prie jų vystomos bendrojo centro dalys ir specialus komercinės krypties centras, abu visuomeniniai specialieji centrai.
- III kategorijos miestelio teritorijos urbanistinės kompozicijos ašys numatomos esamų miestelio gatvių ir kelių, su nedideliu naujos trasos intarpu, pagrindu. Jos integruoja miestelio gyvenamas ir atviras erdves. Jų estetiškas erdvinis vystymas lemia gyvenamos zonos gatvių erdvių kokybę.

3.5.9. Pagrindiniai urbanistinės kompozicijos ašių viešojo susisiekimo mazgai (9). Jie esami, renovotini ir nauji. Aktualus miesteliui yra Bertužių viešojo susisiekimo mazgo panaudojimas.

3.5.10. Pagrindinės miestelio gamtinės erdvinės struktūros kompozicinės ašys (sureguliuotų upelių linijos) perspektyvoje saugomi ir vystomi kaip rajoninės reikšmės (Šiladžio) ir vietinės reikšmės (kitų upelių) gamtinio karkaso migracijos koridoriai, bei žaliosios jungtys, kurios sudaro žaliąsias kompozicines ašis, kurios skaido miestelio užstatytas ir siūlomas užstatymui erdves, jungiasi su ežero žaliojo žiedo ir vandens

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas   Konkretizuoti sprendiniai
 3. skyrius. Miestelio teritorijos vystymo prielaidos ir jo perspektyvinė erdvinė kompozicija

erdve. Tai pabrėžia miestelio kompozicinį savitumą. Kurį pabrėžia gamtinio karkaso bei rajoninės svarbos (Kairių) vidinio stabilizavimo arealo padėtys.

4. MIESTELIO ŽEMĖS NAUDOJIMAS IR TERITORINIAI REGLAMENTAI

4.0. BENDROS NUOSTATOS

Perspektyvinės tikslinės žemės paskirtys, naudojimo būdai ir pobūdžiai nustatyti vadovaujantis dokumentais: „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų naudojimo būdų turinio, žemės sklypų naudojimo pobūdžių sąrašo ir jų turinio, patvirtinto LR aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2010, Nr. 114-5850), bei žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties būdų ir pobūdžių specifikacija, patvirtinta LR aplinkos ministro 2005 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. D1-151 „Dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 41-1317; 2006, Nr. 45-1633; 2009, Nr. 147-6608; 2010, Nr. 114-5848; 2011 Nr.2-64).

Konkretizuotuose sprendiniuose, perspektyvinės tikslinės žemės paskirtys, naudojimo būdai, pobūdžiai priimti konkretizuojant miestelio koncepcijos stadijos Šiaulių rajono savivaldybės patvirtinto antro varianto žemės naudojimo funkcinis prioritetus bei esamas, miestelio teritorijoje įregistruotas LR registrų centre žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdus ir pobūdžius (žiūr. 1 tomą - Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano esamą būklę ir 2.3. tomą - Perspektyvinės raidos koncepcija, 2012 m.)

Nustatytos tokios miestelio perspektyvinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys, naudojimo būdai ir jų indeksai sutinkamai su aukščiau išvardintais dokumentais:

- 1. Žemės ūkio paskirties žemė:** 1.4 Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai.
- 2. Miškų ūkio paskirties žemė:** 2.2 Rekreaciniai miškai (miško parkai).
- 3. Konservacinės paskirties žemė:** 3.2 Kultūros paveldo objektų žemės sklypai.
- 4. Vandens ūkio paskirties žemė:** 4.2 Rekreaciniai vandens telkiniai; 4.4 Bendrojo naudojimo vandens telkiniai.
- 5. Kitos paskirties žemė.**
  - 5.1 Gyvenamosios teritorijos:** 5.1.1 Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos; 5.1.2 Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos.
  - 5.2 Visuomeninės paskirties objektų teritorijos:** 5.2.1 Administracinių pastatų statybos; 5.2.2 Religinių bendruomenių pastatų statybos; 5.2.3 Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos.
  - 5.3. Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos:** 5.3.1 Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos; 5.3.2. Sandėliavimo statinių statybos.
  - 5.4 Komerčinės paskirties objektų teritorijos:** 5.4.1 Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos; 5.4.3 Degalinių, autoservisų objektų statybai.
  - 5.5 Inžinerinės infrastruktūros teritorijos:** 5.5.1 Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos; 5.5.2 Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių;
  - 5.6 Bendro naudojimo teritorijos:** 5.6.3 Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių.
  - 5.11 Atskirųjų želdynų teritorijos:** 5.11.1 Rekreacinės paskirties želdynų; 5.11.3 Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų.

Kairių miestelio teritorijoje veiklą reglamentuoja sekantys LR įstatymai su vėlesniais pakeitimais: Saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993 Nr. 63-1188, 2001 Nr.108-3902, 2002 Nr.40-1484); Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, (Žin., 1995 Nr.

3-37, 2004 Nr. 153-5571); Aplinkos apsaugos įstatymas, (Žin., 1992 Nr.5-75, 1996 Nr.57-1335, 2002 Nr.2-49, 2003 Nr.61-2763, 2008 Nr.120-4550); Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161); Žemės įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2004 Nr. 28-868, 2006 Nr.138-5268, 2009 Nr.77-3166); Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr.36-1544, 2004 Nr.73-2528); Kelių įstatymas (Žin., 2002 Nr.101-4492, 2008 Nr.135-5229); Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995 Nr. 107-2391, 2004 Nr.21-617); Triukšmo valdymo įstatymas, (Žin., 2004 Nr.164-5971, 2006 Nr.73-2760); Statybos įstatymas (Žin., 2005 Nr.43-1355); Žemės gelmių įstatymas, (Žin., 1995 Nr.63-1582; 2001 Nr.35-1164; 2004 Nr.167-6097); Geriamojo vandens įstatymas, (Žin., 2001 Nr.64-2327); Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, (Žin., 2006 Nr.82-3260); Vietos savivaldos įstatymas, (Žin.,1994, Nr. 55-1049, 2006, Nr. 17-590, Nr. 46-1647, Nr. 73-2756, 2007 Nr. 12-496); LR teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 60-1183; 2005, Nr. 88-3284); Turizmo įstatymas (Žin., 2002 Nr. 123-5507; 2004 Nr. 156-5689, 2005 Nr.88-3285); Atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016); Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (Žin., 2011, Nr. 62-2936); Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105); kiti įstatymai.

Kairių miestelio teritorijoje veiklą reglamentuoja sekantys LR Vyriausybės nutarimai, su vėlesniais pakeitimais; Vyriausybės 1992-05-12 nutarimas Nr. 343 „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ (Žin., 1992, 22-652; 2003, Nr. 42-1939); Vyriausybės 2004-07-16 nutarimas Nr. 904 „Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai“ (Žin., 2004, Nr.112-4189); Vyriausybės 2004-08-18 nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650); Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimo Nr. 920 "Dėl Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 113-4228; 2012 Nr.64-3240), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin., 2010-07-22 Nr. 87-4619) ir kiti LR Vyriausybės nutarimai, ministerijų ir žinybų teisiniai ir norminiai dokumentai, normatyviniai teisės aktai, patvirtinti planavimo dokumentai. (nuorodos į juos pateiktos atskirų skyrių tekstuose).

4.1. ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ.

Miestelio vystymui pasirinktas atviras erdvinės struktūros modelis, maksimaliai išsaugojantis susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, įjungiamą į miestelio teritoriją gretimų kaimų erdvinę struktūrą. Miestelio užstatymui skirtos naujos teritorijos papildomos žemės ūkio paskirties žemės sąskaita. Žemės ūkio paskirties žemė lieka užstatytos teritorijos pakraščiuose. Ji perspektyvoje sudarys 38,62 ha. miestelio teritorijos. Dalis jos patenka į magistralinio kelio - Plento gatvės apsaugos zoną (3,05 ha) ir gamtinio karkaso rajoninės svarbos (Šiladžio) migracijos koridorių bei rajoninės svarbos (Kairių) vidinio stabilizavimo arealą (9,73 ha). Žemės ūkio paskirties žemė patenka į labai geros ūkinės vertės žemių zoną, kur vyraujantis dirvožemių našumo balas – 46-50. Kairių seniūnijos Žemės ūkio paskirties teritorijose vyrauja augalininkystės specializacijos ūkiai. Zonos dirvožemiai gerai tinka sodams, uogynams bei daržovėms auginti. Įvertinant našių dirvožemių apsaugos reikalavimus, visuose zonos žemės ūkio naudmenų plotuose rekomenduojama planuoti subalansuotą tręšimą organinėmis ir mineralinėmis trąšomis, ir reikiamą sausinimo sistemų rekonstrukciją.

Miestelyje gyvenantys ūkininkai naudosis taip pat ir gretimų kaimų žemės ūkio paskirties žeme.

4.1.1. Rekomenduojama žemės ūkio paskirties žemes dalinai specializuoti sodininkystei, daržininkystei, atsižvelgiant į Šiaulių miesto gyventojų ir kitų miestų rinkos poreikius. Žemės naudojamo būdas – kitiems žemės ūkio paskirties sklypams (indeksai Z4, Z4.1, Z4.2, (žiūr. Kairių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000).

4.1.2. Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai. Vadovaujantis MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklėmis draudžiama be žemės savininko žinios ir derinimo su institucijomis, patikėjimo teise valdančiomis valstybei nuosavybės teise priklausančius melioracijos statinius, kasti melioruotą žemę giliau kaip 0,7 m, išleisti nuotekas į drenažo sistemas. Melioracijos grioviams nustatoma (matuojant nuo griovio šlaito viršutinės briaunos) 15 m pločio griovio priežiūros juosta, kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tvirti tvoras, sodinti medžius ir krūmus, ir 1 m pločio daugiamečių žolių apsauginė juosta, kurią galima arti tik persėjant žolę. Drenažo rinktuvams nustatoma po 15 m į abi puses nuo rinktuvo ašinės linijos apsauginė juosta, kurioje draudžiama statyti statinius, sodinti medžius ir krūmus, o galimiems taršos šaltiniams - po 20 m į abi puses apsauginė juosta. Tik tiksliai nustačius (atsikodus) drenažo rinktuvo buvimo vietą ir suderinus su savivaldybės melioracijos specialistais, statinius galima statyti arčiau bet ne mažesniu kaip 5 m atstumu nuo drenažo rinktuvo. Drenažo rinktuvų moliniai drenažo vamzdeliai keičiami neperforuotais plastikiniais vamzdziais, kai rinktuvų trasas kerta inžinerinių tinklų trasos. Keičiama po 5 metrus į abi puses nuo susikirtimo su tinklais taško. Tiesiant požemines kabelio linijas, inžinerinius tinklus lygiagrečiai drenažo rinktuvams būtina patikslinti drenažo rinktuvo trasą ir inžinerinius tinklus kloti ne arčiau 4 m. atstumu, o nuo 10 kv. lygiagrečios oro linijos ne arčiau 12 m. atstumu nuo patikslintos drenažo rinktuvo trasos.

4.1.3. Magistralinio kelio apsauginėje zonoje lieka žemės ūkio paskirties žemė. (indeksas Z4.1-1). Atsižvelgiama į apsaugos zonos reikalavimus. Apsauginėse zonose veikla reglamentuojama Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose. Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai kaip ir 4.2.2. sprendinyje.

4.1.4. Gamtinio karkaso teritorijose žemės ūkio paskirties žemės sklypams (indeksas Z4.2) taikomas gamtinio karkaso nuostatų 12, 15 punktų reikalavimai rajoninės svarbos Šiladžio upės migracijos koridoriaus žemės sklypams (Z4.2-1, Z4.2-2) ir žemės ūkio paskirties žemės sklypams (Z4.2-3, Z4.2-4), esantiems rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale. (plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema, bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000). Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas taip pat MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai kaip ir 4.1.2. sprendinyje. Siūlomas tausojamasis ūkininkavimas.

4.1.5. Galimi laikini statiniai

4.2. MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ:

Miškų ūkio paskirties žemę (naudojimo būdo indeksas M2) sudaro rekreacinis IIB grupės miškas - Kairių miestelio miško parkas. Miškų ūkio paskirties žemė parke užima 3,26 ha. Rekreacinio miško naudojimo sąlygas nusako Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161).

4.2.1. Miškas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą. Miško žemė patenka į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą. Jai taikomas gamtinio karkaso nuostatų 15 punktas. (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).

4.3. KONSERVACINĖS PASKIRTIES ŽEMĖ

Konservacinės paskirties žemės Kairių miestelio teritorijoje nėra registruota LR registru centre. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos duomenimis, Kairių miestelio dabartinėje teritorijoje yra trys nekilnojami kultūros paveldo objektai, įrašyti į LR nekilnojamojo kultūros vertybių registrą kaip pavieniai objektai, užimantys 0,091 ha teritorijos. Jie turi savo sklypus, tačiau kitoje paskirtyje. Visi jie patenka į bendrojo centro funkcinį prioritetų zoną. (plačiau žiūr. 6 skyrių). Sklypai konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo plane pažymėti C2 indeksu.

4.3.1. Siūloma nekilnojamojo kultūros paveldo objektų žemės sklypus registruoti LR registru centre kaip konservacinės paskirties žemę sekančius nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sklypus:

- Kairių miestelio buv. senosios karčemos, (kodas 20807) teritoriją 415,0 m².;
- Pastato, (buv. Kairių dvaro pirties, kodas 2714), teritoriją 500 m²;
- Stogastulpio su Šv. Roko skulptūra (kodas 2194), teritoriją 4 m².

4.3.2. Nustatyta, kad nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų teritorijose ir vizualinės apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais bei paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Detalūs tvarkymo ir apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos detaliais planais bei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais apsaugos reglamentais, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

4.3.3. Siūloma išsaugoti miestelio erdvinėje kompozicijoje istorinę vertikalią dominantę (bažnyčios varpinę) miestelio bendrojo centro rytinėje dalyje, kultūros paveldo vertybės (buv. Karčemos) vizualinės apsaugos zonoje ir Kairių ežero apyežeryje. Taikomi saugomo objekto (buv. Karčemos) vizualinės apsaugos zonos reikalavimai išlaikyti dviaukštį visuomeninį ir gyvenamą užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui. (max. h iki kraigo 10 m.).

4.4. VANDENS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ

Vandens ūkio paskirties žemės Kairių miestelio teritorijoje nėra registruota LR registru centre. Siūloma kaip Vandens ūkio paskirties žemę - Rekreacinio naudojimo būdo registruoti Kairių ežerą. LR Vyriausybė yra patvirtinusi valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių sąrašą, į kurį iš Kairių miestelio teritorijoje ir šalia jos esančių pratekančių vandentėkmių patenka tik Šiladžio upė. Ji siūloma kaip vandens ūkio

paskirties bendro naudojimo žemės sklypas. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomi melioracijos ir hidrotechninius statinius liečiantys (MTR ir STR) taisyklės ir reglamentai.

4.4.1. Siūloma Kairių ežerą nustatyti kaip vandens ūkio paskirties žemę, rekreacinio naudojimo būdo (indeksas H2, 79,5 ha.)

4.4.2. Siūloma Šiladžio upę miestelio teritorijoje nustatyti kaip vandens ūkio paskirties žemę, bendrojo naudojimo būdo (indeksas H4, 0,9 ha.).

4.5. KITOS PASKIRTIES ŽEMĖ

Bendra charakteristika

Miestelio teritorijoje vyrauja ir perspektyvoje vyraus kitos paskirties žemė. Koreguojant miestelio ribas, plečiant jo teritoriją, siūloma kitos paskirties žemės plėtra prijungiant gretimų kaimų kitos paskirties žemes, numatant naujas kitos paskirties žemes naujam užstatymui žemės ūkio paskirties žemės sąskaita. Kitos paskirties žemės nomenklatūra pateikta šio skyriaus 4.1. poskyryje. Kitos paskirties žemės perspektyvoje siūloma 439,63 ha., kas sudarytų 78 proc. visos miestelio teritorijos. (559,0 ha.). Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomi melioracijos ir hidrotechninius statinius liečiantys (MTR ir STR) taisyklės ir reglamentai.

Gyvenamos teritorijos

Vienbučių ir dvibučių gyvenamų pastatų statybos teritorijos.

Kvartalų indeksai: G1 esamo užstatymo kvartalams (133,9 ha.), G1K sodininkų bendrijų kvartalams, konvertuojamiems į vienbučių ir dvibučių gyvenamų pastatų statybos kvartalus (12,1 ha.), G1N siūlomiems naujo užstatymo kvartalams (119,8 ha.). Vienbučių ir dvibučių gyvenamų pastatų statybos teritorijos perspektyvoje užims 263,75 ha. Esami būsto sklypai gan įvairūs. Jie svyruoja nuo 1,7 aro iki 64, 7 aro. Vidutiniškai vienam Kairių miestelio būstui tenka 22,7 aro žemės sklypas.

4.5.1. Siūloma renovuojant esamo užstatymo kvartalus (nuo G1-1 iki G1-38) skatinti stambių sklypų (daugiau 25 arų) dalinimą, tankinant esamą užstatymą. Naujose teritorijose siūlomi 15 – 25 arų sklypai.

4.5.2. Esamo užstatymo kvartaluose G1-14, G2-6 patenkančiuose į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno, pastatų statyba jau negalima. Kvartalai G1-12, G1-14, G1-15, G1N-9, G1N-12, G2-5, G2-6 patenka į magistralinio dujotiekio projektinės dokumentacijos derinimo ribą, 350 metrų atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos. Projektinę dokumentaciją juose būtina derinti magistralinius dujotiekius eksploatuojančioje organizacijoje.

4.5.3. Siūloma skatinti komercinių taškų kūrimą Plento gatvėje bendrojo centro zonoje, gyvenamuose sklypuose (G1-18, G1-19, G1-20).

4.5.4. Siūloma sodininkų bendrijų kvartalų konversija į vienbučių ir dvibučių gyvenamų pastatų statybos kvartalus. Galimas mažų sklypų apjungimas. Kvartalai, kurie patenka (G1K-1 – G1K-4) į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą, taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai. Maksimalus užstatymo intensyvumas/ tankis 0,4/0,3).

4.5.5. Perspektyvai numatomas naujas vienbutis ir dvibutis būstas. Rekomenduojama naujose teritorijose (nuo G1N-1 iki G1N-30) detaliam jas planuojant, priimti ne daugiau 25 arų sklypus. Naujose teritorijose žemė yra melioruota. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos statiniai. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Rengiant kvartalų ar sklypų detaliuosius planus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai). Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

4.5.6. Siūloma išsaugoti miestelio erdvinėje kompozicijoje istorinę vertikalią dominantę (bažnyčios varpinę) miestelio bendrojo centro rytinėje dalyje, kultūros paveldo vertybės (buv. Karčemos) vizualinės apsaugos zonoje ir Kairių ežero apyžėryje. Taikomas saugomo objekto (buv. Karčemos) vizualinės apsaugos zonos reikalavimai išlaikyti dviaukštį visuomeninį ir gyvenamą užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui.(max. h iki kraigo 10 m.).

4.5.7. Siūloma pagrindinių gyvenamųjų gatvių - urbanistinės integracijos kompozicinių ašių užstatyme (Salduvės, Ežero, Plento, Pramonės, Pirties, Kaštonų, Topolių ir kitose gyvenamose gatvėse) išlaikyti tradicinį perimetrinį gatvių užstatymo tipą, (kilusį iš neoklasicistinės perimetrinės gatvėvaizdžių formavimo tradicijos). Naujo užstatymo teritorijose galimi laisvo planavimo elementai, .

4.5.8. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis sklype 0,4/0,35), gamtiniame karkase 0,4/0,3). Maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus inž. infr. įrenginius) iki kraigo 12 m.)

4.5.9. Rekomenduojama, rengiant detalesnius planus, nenumatyti naujo užstatymo gyvenamos teritorijos sklypų dalyse, kurie patenka į Kairių miestelio gamtinio karkaso migracijos koridorių M2, M3. zonas. Statinius numatyti sklypo dalyje, ne gamtinio karkaso zonoje.

4.5.10. Pietinės miestelio dalies, vienbučių ir dvibučių gyvenamų pastatų statybos esamiems kvartalams (G1-19, G1-20, G1-23, G1-25, G1-27, G1-29, G1-31, G1-32, G1-34, G1-35, G1-36, G1-37) ir naujos statybos kvartalams (G1N-11, G1N-22, G1N-23, G1N-25, G1N-27, G1N-27, G1N-28, G1N-29, G1N-30), kurie patenka į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą, taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai. Maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis 0,4/0,3).

Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos teritorijos

Miestelio teritorijoje daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybos kvartalai susiformavo prie pagrindinių Salduvės, Plento, Ežero – Šilelio gatvių. Jie užima 8,64 ha ploto. Prie Salduvės gatvių pastatytas 2-5a. laisvesnio planavimo gyvenamųjų namų kvartalas.

Daugiabučių gyvenamųjų pastatų kvartalai plane pažymėti G2 indeksais. Esamas užstatymas perspektyvus, renovuotinas.

4.5.11. Naujų daugiabučio gyvenamųjų pastatų kvartalų nenumatoma. Gali būti tik atskiri statiniai G1N kvartaluose.

4.5.12. Siūlomas visų daugiabučių gyvenamųjų pastatų sklypų įteisinimas registruojant juos LR registru centre.

4.5.13. Siūlomas daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir jų aplinkos renovavimas.

4.5.14. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis – 0,8/0,5 .

Visuomeninės paskirties objektų teritorijos

Administracinių pastatų statybos teritorija

Administracinių pastatų statybos teritoriją (indeksas V1) sudaro Kairių seniūnijos pastato sklypas (0,21 ha.). Jis yra miestelio bendrajame centre.

4.5.15. Nenumatoma plėsti administracinių pastatų statybos teritorijos. Galima pastato rekonstrukcija išplečiant naudingą plotą.

4.5.16. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis – 0,8/0,5.

Religinių bendruomenių pastatų statybos

Religinių bendruomenių pastatų statybos teritoriją (indeksas V2) sudaro Kairių bažnyčia su aplinka, V2-1, (teritorija 0,29 ha). Teritorija patenka į miestelio bendrąjį centrą. Bažnyčia yra jame pagrindinė dominantė, kuri išlieka ir perspektyvoje. Bažnyčia patenkina ir perspektyvoje patenkins Kairių parapiečių poreikius. Kitų konfesijų bendruomenių pastatų statybos teritorijų nenumatoma.

4.5.17. Siūloma išlaikyti Kairių bažnyčia kaip miestelio centro pagrindinę vertikalią dominantę miestelio gatvėvaizdžiuose, Kairių apyeežerio erdvėje.

Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija.

Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija (indeksai V3-1, V3-2, V3-3) susideda iš perspektyvinių esančių bendrajame centre ir specialiuose visuomeniniuose centruose teritorijų. Ikimokyklinio ugdymo centro (V3-1) - Kairių vaikų lopšelio – darželio teritorijos, 0,72 ha.; kultūros namų, (V3-2) įsikūrusių restauruotoje buv. Kairių dvaro pirtyje, (0,13 ha.) kuri naudojama ir perspektyvoje naudotina Kairių seniūnijos ir miestelio kultūrinei funkcijai; švietimo centro (V3-3) – pagrindinės mokyklos teritorijos su siūlomu jos teritorijos išplėtimu iki 3,26 ha.; parko įrenginių teritorijos (V3-4) 0,26 ha. (Sveikatos apsaugos infrastruktūros taškas - vaistinė) yra seniūnijos pastate, bendrojo centro teritorijoje. Viso Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija užima 4,37 ha.

4.5.18. Nustatyta, kad pagrindinės mokyklos teritorijos augant miesteliui nėra pakankama, siūloma ją plėsti link Ežero gatvės.

4.5.19 Siūloma Sveikatos apsaugos infrastruktūrą plėtoti bendrajame centre, skatinant privačios praktikos sveikatos apsaugos taškų kūrimą

4.5.20. Sklypų užstatymo rodikliai ir reglamentai nustatomi jų teritorijų detaliais ar specialiaisiais planais

4.5.21. Siūloma steigti socialinės globos įstaigą. Tam galėtu tiktai apleisto pastato panaudojimas Ežero gatvėje.

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų (indeksas P) žemės naudojimas pobūdis - pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos (indeksas P1). Jos išsikūrę ir toliau plėtojamos pramonės funkcinėje zonoje (P1-1, P1-2, P1-3, P1N-1). Yra atskiros pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos Ežero gatvės zonoje (P1-4, P1-5, P1-6). Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos perspektyvoje sudarys 23,5 ha., iš kurių 6,4 ha. naujai numatomas sklypas.

Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos pramonės funkcinio prioriteto zonoje.

Pramonės ir sandėliavimo įmonių sklypai pramonės funkcinio prioriteto zonoje (P1-1, P1-2, P1-3, P1N-1) perspektyvoje sudarys 17,1 ha. Zonos padėtis prie pagrindinės miestelio gatvės (automagistralės) pasiekiamumo požiūriu yra labai patogioje padėtyje ir turi geras perspektyvas vystymui. Joje pagrinde išsikūrę žemės ūkio technikos, statybinių mašinų remonto ir aptarnavimo firmos, sandėliai, „Libella“ firmos cechais.

4.5.22. Pramonės funkcinio prioriteto zonos teritorija (P1-1, P1-2, P1-3), prie Plento gatvės dabar gan ekstensyviai ir nepilnai išnaudojama ir numatoma ją intensyvuoti, renovuojant senus korpusus .

4.5.23. Pramonės funkcinio prioriteto zoną numatoma plėsti į vakarus 6,4 ha. (P1N-1).

4.5.24. Numatoma pramonės ir sandėliavimo įmonių zonos vystymo renovacinė ir teritorijos naudojimo intensyvavimo kryptis.

4.5.25. Naujai siūlomose pramonės teritorijose (P1N-1). žemė yra dalinai melioruota. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Rengiant zonos ar sklypų detaliuosius planus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai). Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

Atskiros pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos Ežero gatvės zonoje

Prie Ežero gatvės susiformavo atskiros firmų gamybinės teritorijos (P1-4, P1-5, P1-6). Jų bendras perspektyvinis plotas sudarys 6,45 ha. Pietinėje Ežero gatvės atkarpoje, prie naujai statomos automagistralės, yra išsikūrusi UAB „Grafų baldų“ teritorija. Ežero

gatvės pramonės zona yra perspektyvi ir gali nežymiai plėtotis rezervinių agrarinių teritorijų sąskaita. UAB „Grafų baldų“ teritorija perspektyvoje yra ypač patogioje susisiekimo požiūriu padėtyje. Čia, numatyta papildomo bendrojo centro vystymo galimybė buvusiai Vėgelių kaimo gyvenvietės zonoje.

4.5.26. Pietinės miestelio dalies pramonės teritorijai (P1-6) patenkančiai į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą, taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai.

4.5.27. Sklypų tvarkymo reglamentai nustatomi įmonių sklypų detaliesiais ar specialiesiais tvarkymo planais.

Komercinės paskirties objektų teritorijos

Komercinės paskirties objektų sklypai numatomi dviejų žemės naudojimo pobūdžių. Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybai (nuo K1- 1 iki K1-12) ir degalinių, autoservisų objektų statybai (K3-1, K3-2), Jie išsidėstę miestelio bendrojo centro, specialiųjų komercinės krypties centrų ir pramonės funkcinio prioriteto zonose. Esami ir nauji komercinės paskirties objektų sklypai miestelyje užims 19,01 ha. teritorijos.

Komercinės paskirties objektų teritorijos bendrojo centro funkcinio prioriteto zonoje

Komercinės paskirties objektų teritorijos (K1-3, K1-,4, K1-5, K1-6, K1-10, K1-11, K1-12, K3-1) formuos pagrindinio bendrojo centro komercinį įvaizdį. Siūlomo naujo pagalbinio bendrojo centro komercinį įvaizdį pietinėje Ežero gatvės dalyje formuos nauja komercinės paskirties objektų teritorija (K1-8, K1-9). Komercinės paskirties objektai užims 6,9 ha

4.5.28. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje išlaikyti esamą dviaukštį komercinių objektų užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui (max. h iki kraigo 12 m.). Šioje zonoje yra visos miestelio nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės su jų apsaugos zonomis. Rytinėje bendrojo centro dalyje (K1-5) siūloma senojo Kairių miestelio centro su miestelio senąja karčema ir jos aplinka parengti detalų regeneracijos projektą.

4.5.29. Bendrojo centro zonoje taikomi aukštesni architektūriniai reikalavimai rekonstruojant, renovuojant komercinius objektus, jų sklypų sutvarkymui.

4.5.30. Siūlomas komercinio naudojimo pobūdžio sklypuose maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis 0,8/0,6. Reglamentai tikslinami sklypų detaliesiais planais.

4.5.31. Pietinės miestelio dalies komerciniams sklypams (K1-8, K1-9). patenkantiems į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai.

4.5.32. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje skatinti komercinių taškų kūrimą gyvenamuose sklypuose prie pagrindinės Plento gatvės.

Komercinės paskirties objektų teritorijos specialiųjų komercinės krypties centru zonose

Komercinės paskirties objektų teritorijos specialiųjų komercinės krypties centruose (K1-1, K1-2, K1-7, K3-2, viso 12,5 ha.) paslaugos gali būti rišamos su atitinkama gamyba.

4.5.33. Galimas (leidžiamas) komercinio naudojimo pobūdžio teritorijos vystymas keičiant esamą žemės naudojimo pobūdį į pramonės ir sandėliavimo paskirties objektų ir gyvenamus sklypus, nepažeidžiant aplinkos apsaugos normatyvų. Galimas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis 1,0/0,5. Reglamentai nustatomi ir tikslinami sklypų detaliesiais planais.

4.5.34. Leidžiamas pagrindinių gatvių gyvenamuose sklypuose (Salduvės, Ežero, Plento, Pramonės, Pirties, Rasos- Šiladžio g.) komercinių taškų kūrimas, nepažeidžiant aplinkos apsaugos normatyvų.

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Inžinerinės infrastruktūros naudojimo būdo teritorijos (indeksas I) miestelyje yra keli pobūdžiai: susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos (I1 – 4,0 ha.) ir Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams (I2). Jos užima 50,45 ha., iš kurių 5,29 ha. yra naujai siūlomos.

Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos teritorijos

Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos žemės naudojimo pobūdžio teritorijos (indeksas I1 viso 3 sklypai sudaro 4,0 ha. (perspektyviniai katilinės, nuotekų valyklos, vandenvietės sklypai).

4.5.35. Numatomas susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos žemės naudojimo pobūdžio teritorijose esamų techninių įrenginių periodišką atnaujinimas.

4.5.36. Teritorijų naudojimo režimas ir reglamentai nustatyti nuotekų valyklų ir kitų objektų atitinkamuose teisiniuose dokumentuose ir jų tvarkymo specialiuose planuose.

Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams

Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių žemės naudojimo pobūdžio teritorijos (indeksas I2) sudaro 50,45 ha. Iš jų 45,26 ha. sudaro esamos teritorijos. Naujoms gatvėms (su inžineriniais tinklais) reikės 3,69 ha. teritorijos ir 1,5 ha. galimai rezervinei gatvės trasai.

4.5.37. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių žemės naudojimo pobūdžio teritorijų režimas priimtas ir taikomas sutinkamai su nustatytom gatvių C2, B1, D1-1, D1-2, D2-2, D2-3, D2-5, kategorijom, sutinkamai su STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, Kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008, inžinerinių tinklų normatyvais bei specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis. Naujos gatvės (su inžineriniais tinklais) numatytos dalinai melioruotose žemėse. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio

skyriaus Melioracijos poskyriu. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

4.5.38. Pietinės miestelio dalies susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams patenkantiems į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą, taikomi gamtinio karkaso nuostatų 9 punkto reikalavimai.

Bendro naudojimo teritorijos

Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių naudojimo pobūdžio teritorija

Prie urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių naudojimo pobūdžio teritorijos priskirtos miestelio trejos kapinės, užimančios 1,55 ha. (B2-1, B2-2, B2-3) ir miestelio bendrojo centro aikštė (indeksas B3-1, 0,23 ha.).

4.5.39. Vystant miestelio pagrindinį ir pagalbinį bendruosius centrus bei specialiuosius komercinius centrus siūloma skatinti kurti prie aptarnavimo objektų ir viešąsias erdves.

4.5.40. Kapinių vystymas numatytas sutinkamai su patvirtintais jų planais ir reglamentais. Naujosioms kapinėms (B2-3) palikta galimybė plėstis į gretimas žemės ūkio teritorijas.

4.5.41. Siūlomi padidinti landšafto architektūros reikalavimai miestelio bendrojo centro aikštei – skverui.

Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos

Kairių miestelio atliekų tvarkymas numatytas sutinkamai su Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistema, kuri parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1224 patvirtintu Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu (Žin., 2007, Nr. 122-5003; 2010)

4.5.42. Kairių miestelio komunalinės atliekos priimamos į Kairių seniūnijos atliekų priėmimo punktą (APP), kuris yra Kairių miestelio Salduvės g. 8B. Atliekas gyventojai gali atvežti jiems patogiu laiku. Seniūnijos APP (gyvenamoje zonoje) taikomi padidinti landšafto architektūros kokybės ir sanitarinės būklės užtikrinimo reikalavimai.

Atskirųjų želdynų teritorijos

Atskirųjų želdynų naudojimo būdo teritorijas (indeksas E) sudaro du jų teritorijų naudojimo pobūdžiai: rekreacinių želdynų teritorijos (indeksas E1) ir apsauginių želdynų teritorijos (indeksas E3). Jos formuoja Kairių miestelio žaliajį karkasą kartu su gamtinio karkaso dalimis žemės ūkio paskirties žemėje.

Rekreacinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos.

Rekreacinio naudojimo pobūdžio (indeksas E1) želdynų teritorijas sudaro esamas Kairių miestelio miško parkas (E1-1), salos parkas (E1-2), parko statusą suteikiant viešajai erdvei apie bažnyčią (E1-3). Parkai sudarys 9,5 ha., (iš kurių 3,26 ha. yra miško paskirties žemė). Rekreacinio naudojimo pobūdžio skverų teritorijas sudaro esami ir siūlomi Kairių miestelio skverai (E1-4, E1-5, E1-6, E1-7), užims 3,6 ha.

4.5.43. Perspektyvinės rekreacinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos tvarkomos pagal parengtus landšafto architektūros tvarkymo planais nustatytus reglamentus, puoselėjant vietines tradicijas.

4.5.44. Kairių miestelio parkai (E1-1, E1-2, E1-3) patenka į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą. Jiems taikomi gamtinio karkaso nuostatų 6, 9, 15, punktų reikalavimai (Plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).

4.5.45. Parkuose yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomi melioracijos ir hidrotechninius statinius liečiantys (MTR ir STR) taisyklės ir reglamentai. Rengiant parkų tvarkymo specialiuosius planus, būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu.

Apsauginio ir ekologinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos.

Apsauginio ir ekologinio naudojimo pobūdžio (indeksas E3) želdynų teritorijas sudaro:

- apsauginių želdynų teritorijos prie magistralinio kelio; (E3-1, E3-2, E3-3), 4,82 ha.;
- apsauginių želdynų teritorijos prie upių (E3-4, E3-5, E3-6, E3-7) 9,6 ha.;
- apsauginių želdynų teritorija prie Kairių ežero (E3-8) 24,9 ha.;
- Kitų apsauginių žaliųjų jungčių teritorija (E3-9, E3-10, E3-11, E3-12, E3-13) 9,7 ha.

4.5.46. Apsauginių želdynų teritorijos prie magistralinio kelio (E3-1, E3-2, E3-3), žemės dalinai yra melioruotos. Tvarkant šias teritorijas būtina gauti technines sąlygas ir tvarkymo projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Būtina vadovautis MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklėmis.

4.5.47. Apsauginių želdynų teritorijos prie sureguliuotų upių ir upelių (E3-4, E3-5, E3-6, E3-7) patenka į miestelio gamtinį karkasą. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos statiniai. Tvarkant šias teritorijas būtina gauti technines sąlygas ir tvarkymo projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Būtina taikyti gamtinio karkaso nuostatų 6 ir 15 punktų reikalavimus šioms teritorijoms, patenkančioms į rajoninės ir vietinės reikšmės gamtinį karkasą. (Plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).

4.5.48. Apsauginių želdynų teritorijos prie Kairių ežero (E3-8) patenka į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą, taikomi gamtinio karkaso nuostatų 6 ir 15 punktų reikalavimai.

4.5.49. Rekomenduojama, rengiant detalesnius planus, nenumatyti naujo užstatymo gyvenamos teritorijos sklypų dalyse, kurios patenka į Kairių miestelio gamtinio karkaso migracijos koridorių M2, M3. zonas. Statinius numatyti sklypo dalyje, ne gamtinio karkaso zonoje.

4.5.50. Parodytos apsauginių želdynų teritorijos patenkančios į privačias valdas naudotinos privatiems (priklausomiesiems) želdiniams ir paliekamos neužstatytos.

4.6. TERITORIJOS BALANSAS

4.1. lentelė. Žemės naudojimo paskirtys, būdai, ir pobūdžiai Kairių miestelio teritorijoje.
 Teritorijų balansas

Žemės naudojimo paskirtis	Žemės naudojimo būdas	Žemės naudojimo pobūdis	Žemės naudojimo paskirties, būdo, pobūdžio	Plotas ha.	Procentas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7
Žemės ūkio paskirties žemė	-	-	Z4	25,86	4,63	Melioruotos žemės
Žemės ūkio paskirties žemė	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Žemės ūkio paskirties sklypai apsauginėse zonose	Z4.1	3,05	0,55	Apsauginės zonos, žemės melioruotos
Žemės ūkio paskirties žemė	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Žemės ūkio paskirties sklypai gamtiniame karkase	Z4.2	9,7	1,74	Melioruotos žemės
Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2	0,09	0,02	
Miškų ūkio paskirties žemė	Rekreacinių miškų sklypai	-	M2	3,26	0,58	
Vandens ūkio paskirties žemė	Rekreaciniai vandens telkiniai	-	H2	79,5	14,22	Kairių ežeras
Vandens ūkio paskirties žemė	Bendrojo naudojimo vandens telkiniai	-	H4	0,9	0,16	Valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinys, Šiladžio upė

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

1	2	3	4	5	6	7
Kitos paskirties žemė	Gyvenamos teritorijos	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos	G1	263,75	47,17	Nauji kvartalai melioruotose žemėse.
Kitos paskirties žemė	Gyvenamos teritorijos	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos	G2	8,65	1,55	
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Administracinių pastatų statybos	V1	0,21	0,04	
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Religinių bendruomenių pastatų statybos	V2	0,29	0,05	
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos	V3	4,37	0,78	
Kitos paskirties žemė	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos	-	P1	23,55	4,21	
Kitos paskirties žemė	Komercinės paskirties objektų teritorijos	Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos.	K1	19,11	3,42	
Kitos paskirties žemė	Komercinės paskirties objektų teritorijos	Degalinių ir autoservisų statinių statybos	K3	1,44	0,26	

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas   Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

1	2	3	4	5	6	7
Kitos paskirties žemė)	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	I1	4,02	0,72	
Kitos paskirties žemė	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriais	I2	50,45	9,03	Naujuose kvartaluose melioruotos žemės
Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2	1,56	0,28	
Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3	0,23	0,04	
Kitos paskirties žemė	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos	-	S	0,05	0,01	
Kitos paskirties žemė	Atskirųjų želdynų teritorijos	Rekreacinės paskirties želdynų (parkų)	E1	9,86	1,76	3,26 ha. parkų teritorijos sudaro miškų ūkio paskirties žemė.
Kitos paskirties žemė	Atskirųjų želdynų teritorijos	Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų	E3	49,1	8,78	Dalis žemės yra melioruotos, hidrotechniniai statiniai gamtiniame karkase
Iš viso				559,0	100,0	

4.7. ŽEMĖS NAUDOJIMO REGLAMENTŲ. SUVESTINĖ

Tikslinių žemės paskirčių, naudojimo būdų ir reglamentų suvestinė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. balandžio 13 d. Nr. D1-188 įsakymu „Dėl žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos patvirtinimo“ pakeitimo. Žemės naudojimo indeksai (Z2, M2, H4, G1, G2, V3, ir kiti) priimti sutinkamai su Žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties būdų ir pobūdžių specifikacija, jos papildymais, patvirtinta LR aplinkos ministro įsakymu Nr.D1-151.

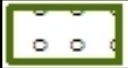
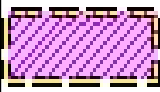

Kvartalų ir sklypų numeriai pateikiami prie atitinkamo žemės naudojimo indekso (pav. G1-10, V3-3, E1-7). Naujai siūlomų gyvenamų kvartalų numeriai išskirti papildomu indeksu N (pav. G1N-3)

4.7.1 lentelė

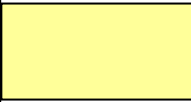

Perspektyvinė tikslinė žemės paskirtis, jos naudojimo būdas, pobūdis	Patenka į perspektyvinę funkcinių prioritetų zoną	REGLAMENTAI
1	2	4
Z Žemės ūkio paskirties žemė		Nustatant žemės naudojimo reglamentus vadovaujama Žemės įstatymu (2004-02-21, Nr. IX-1983) ir poįstatyminiais aktais, Saugomų teritorijų įstatymu (2001-12-28, Nr. IX-628) ir poįstatyminiais aktais, Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis (Žin., 1992, 26-774, Žin., 2010, Nr. 98-5089) ir kt. teisės aktais.
Z4 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomas intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas, numatytas rajono savivaldybės bendrajame plane. Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba. Žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai. Prie gyvenamos zonos skatinamas tausojamasis ūkininkavimas. Teritorijoms, kurios patenka į magistralinio dujotiekio pirmos klasės vietovės vieneto zonas; taikomi Sritinio norminio dokumento „Dujų sistema. Magistraliniai dujotiekiai. Projektavimas, medžiagos ir statyba. Taisyklės" magistralinio dujotiekio pirmos klasės vietovės reikalavimai.
Z4.1 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai kelių apsauginėse juostose	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomas Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas numatytas rajono savivaldybės bendrajame plane. Magistralinio kelio apsauginėje juostoje veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. Žemė yra dalinai melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai:
Z4.2 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai gamtiniame karkase	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomi gamtinio karkaso nuostatų 12, 15 punktų reikalavimai ir taikomas rajoninės svarbos Šiladžio upės migracijos koridoriaus žemės sklypams (Z4.2-1, Z4.2-2) teritorijos apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas. Sklypams (Z4.2-3, Z4.2-4), esantiems rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale, taikomas teritorijos apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas. (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000). Žemė yra dalinai melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai:
Leistini kiti žemės naudojimo būdai		Inžinerinių tinklų koridoriams. Atskirųjų želdynų teritorijoms.
M Miškų ūkio paskirties žemė		Miško naudojimo sąlygas nusako Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161).

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
 4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

<p>M2 Rekreacinių miškų sklypai</p> 	<p>Patenka į perspektyvinę rekreacinio funkcinio prioriteto zoną</p>	<p>II B grupės miškas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą. Miško žemė patenka į gamtinio karkaso rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą. Jai taikomi gamtinio karkaso nuostatų 15 punktas. (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).</p>
<p>Leistini kiti žemės naudojimo būdai</p>		<p>Inžinerinių tinklų koridoriams.</p>
<p>C Konservacinės paskirties žemė</p>		<p>Teritorijų naudojimo režimą reglamentuoja: Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas (2005-04-19; Nr. IX-2452), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos.</p>
<p>C2 Kultūros paveldo objektų žemės sklypai</p> 	<p>Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zonas</p>	<p>Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų teritorijose ir vizualinės apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais bei paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Detalūs tvarkymo ir apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais apsaugos reglamentais, jei individualių reglamentų nėra nustatyta. Išsaugoma miestelio bendrojo centro rytinės dalies erdvinėje kompozicijoje istorinė dominantė (bažnyčia, jos varpinė) buv. Karčemos vizualinės apsaugos zonoje ir Kairių ežero apyežeryje. Taikomas saugomo objekto (buv. Karčemos) vizualinės apsaugos zonos reikalavimas išlaikyti dviaukštį visuomeninį ir gyvenamą užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui. (max. h iki kraigo 10 m.).</p>
<p>H Vandens ūkio paskirties žemė ir jos naudojimo būdas</p>		<p>Teritorijų naudojimo režimą reglamentuoja: Žemės įstatymas (2004-02-21, Nr. IX-1983) ir poįstatyminiai aktai, Saugomų teritorijų įstatymas (2001-12-28; įstatymas Nr. IX-628) Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr. 36-1544, 2004 Nr. 73-2528), Melioracijos įstatymas (Žin., 1993, Nr. 71-1326; 1995, Nr. 53-1298) ir poįstatyminiai aktai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (1992 07 14, , 1992, 26-774, 2010, Nr. 98-5089), Gamtinio karkaso nuostatai.</p>
<p>H2 Rekreaciniai vandens telkiniai</p> 	<p>Patenka į perspektyvinę rekreacinio funkcinio prioriteto zoną</p>	<p>Perspektyvinis Kairių ežeras (valstybinės reikšmės vandens telkinys). Naudojimą reglamentuoja vandens telkinių apsaugos ir naudojimo normatyviniai dokumentai. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomi melioracijos ir hidrotechninius statinius liečiantys (MTR ir STR) taisyklės ir reglamentai. Laikomasi nustatytų vandens telkinių apsaugos juostų reglamentų.</p>
<p>H4 Bendrojo naudojimo vandens telkiniai</p> 	<p>Patenka į perspektyvines agrarinio ir gyvenamąją funkcinio prioriteto zonas</p>	<p>Šiladžio upė (valstybinės reikšmės vandens telkinys) siūloma kaip vandens ūkio paskirties žemė. Naudojama bendriems poreikiams ir ribotai rekreacijai. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomi melioracijos ir hidrotechninius statinius liečiantys (MTR ir STR) taisyklės ir reglamentai.</p>
<p>Leistini kiti žemės naudojimo būdai</p>		<p>Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams.</p>

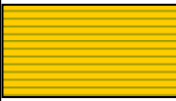

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

Kitos paskirties žemė ir jos naudojimo būdai		Teritorijų naudojimo režimą reglamentuoja: Žemės įstatymas (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868); Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161); Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr.36-1544, 2004 Nr.73-2528); Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995 Nr. 107-2391, 2004 Nr.21-617); Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, (Žin., 2006 Nr.82-3260);, 2002 Nr. 123-5507; 2004 Nr. 156-5689, 2005 Nr.88-3285); Atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016); Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (Žin., 2011, Nr. 62-2936); kiti įstatymai, bei poįstatyminiai aktai. Papildomos konkrečios žemės naudojimo ir statybos sąlygos gali būti nustatytos kvartalų ir sklypų detaliesiais ir specialiesiais planais.					
G Gyvenamosios teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas/ užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus bažnyčias ir inž. infr. įrenginius	Rekomenduojamas naujos statybos sklypo plotas arais	Papildomi reglamentai
G1 Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija Aptarnavimo komercinių taškų steigimas	G1-18, G1-19 G1-20	0,4/0,4	2a/12m. 2a/10	-	Statiniams ir sklypams bendrojo centro zonoje taikyti aukštesnius architektūrinės raiškos reikalavimus, įvertinant bažnyčios vizualinį dominavimą visame Kairių ežero apyežeryje.
	Patenka į perspektyvinę ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų funkcinių prioritetų zoną.	Renovacija	G1-1, G1-2, , G1-6 G1-7, G1-10, G1-11, G1-12, G1-13, G1-14 G1-15, G1-16, G1-17, G1-21, G1-22, G1-23, G1-24, G1-26, G1-28, G1-30, G1-33.	0,4/0,35	2a/12m.	Sutinkamai su sklypo detaliu planu, bet ne mažiau 10 arų	Kvartalams prie automagistralės numatomos apsaugos nuo galimo triukšmo priemonės. Kvartalams G1-11, G1-12, G1-14, G1-15 taikomi Sritinio norminio dokumento „Dujų sistema. Magistraliniai dujotiekiai. Projektavimas, medžiagos ir statyba. Taisyklės" magistralinio dujotiekio pirmos klasės vietovės reikalavimai.
		Renovacija gamtiniame karkase	G1-25, G1-27, G1-29, G1-31, G1-32, G1-34, G1-35, G1-36, G1-37, G1-38.	0,4/0,3	2a/12m.	25	Rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale taikomas gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas ir gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktai.
		Sodininkų bendrijų kvartalų konversija į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų	G1K-1, G1K-2 G1K-3, G1K-4	0,4/0,3	2a/12m.	15	Rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale, taikomas gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas ir gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

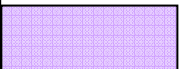

		statybos kvartalus					punktai.
		Nauja statyba	G1N-1, G1N-2, G1N-3, G1N-4, G1N-5, G1N-6, G1N-7, G1N-8, G1N-9, G1N-10, G1N-12, G1N-13, G1N-14, G1N-15, G1N-16, G1N-17, G1N-18, G1N-19, G1N-20, G1N-21, G1N-24,	0,4/04	2-3a/12m.	15-25	Kvartalamams prie automagisralės numatomos apsaugos nuo galimo triukšmo priemonės. Žemė yra dalinai melioruota. Ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai, esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai. Kvartalamams G1N-9, G1N-12, taikomi Sritinio norminio dokumento „Dujų sistema. Magistraliniai dujotiekiai. Projektavimas, medžiagos ir statyba. Taisyklės" magistralinio dujotiekio pirmos klasės vietovės reikalavimai.
		Nauja statyba gamtiniame karkase	G1N-11, G1N-22, G1N-23, G1N-25, G1N-26, G1N-27, G1N-28, G1N-29, G1N-30,	0,4/03	2-3a/12m	25	Rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale, taikomas gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas ir gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktai.
G2 Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro ir intensyvaus užstatymo funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	G2-1 (dalis)	-	Paliekamas esamas aukštis	-	Statiniams, bendrojo centro zonoje taikyti aukštesnius architektūrinės raiškos reikalavimus Leidžiama kurti komercinius taškus pirmuose aukštuose
	Patenka į perspektyvines intensyvaus ir ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų	Renovacija	G2-1, G2-2 G2-3, G2-4 G2-5, G2-6 G2-7, G2-8	0,8/05 arba sutinkamai su kvartalų detaliais planais	Paliekamas esamas aukštis	-	Leidžiami komercinės paskirties objektų sklypai ar patalpos gyvenamojoje teritorijoje esamuose sklypuose prie pagrindinių Salduvės, Plento gatvių. Kvartalamams G2-5,

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	funkcinių prioritetų zona.						G2-6 taikomi Sritinio norminio dokumento „Dujų sistema. Magistraliniai dujotiekiai. Projektavimas, medžiagos ir statyba. Taisyklės" magistralinio dujotiekio pirmos klasės vietovės reikalavimai.
Leistini kiti žemės naudojimo būdai		Visuomeninės paskirties objektų teritorijoms. Komerčinės paskirties objektų teritorijoms. Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms. Atskirųjų želdynų teritorijoms.					
V Visuomeninės paskirties objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas/ užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus bažnyčias ir inž. infr. įrenginius)	Papildomi reglamentai	
V1 Administracinių pastatų statybos 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	V1-1	0,8/0,5	2a/12m.	Išlaikyti esamą aukštingumą ir pagerinti architektūrinę raišką. Galima pastato rekonstrukcija išplečiant naudingą plotą.	
V2 Religinių bendruomenių pastatų statybos 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	V2-1	0,5/04	-	Rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo areale, taikomas sklypams gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktai.	
V3 Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Pastovus palaikymas	V3-1	Sutinkamai su objekto sklypo planu		Kairių seniūnijos kultūros namai (Restauruota buv. Kairių dvaro pirtis naudojama ir perspektyvoje naudotina Kairių seniūnijos ir miestelio kultūrinei funkcijai).	

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai

4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

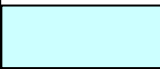

	Patenka į perspektyvines specialiųjų visuomeninių centrų funkcinių prioritetų zonas	Renovacija su plėtra	V3-2, V3-3, V3-4	Sutinkamai su sklypų detaliais planais	2a/12 m.	Išlaikyti esamą aukštumą. Galimas šlaitinių stogų įrengimas.
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Leidžiama įrengti komercines patalpas visuomeniniuose statiniuose. Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms.					
P Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas/ užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis.	Papildomi reglamentai
P1 Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos 	Patenka į perspektyvinę pramonės funkcinių prioritetų zoną	Renovacija ir plėtra	P1-1, P1-2, P1-3, P1-4 P1-5, P1-6	0,8/0,5 arba sutinkamai su sklypo detalioju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Teritorijai (P1-6) patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai.
	Patenka į perspektyvinę pramonės funkcinių prioritetų zoną	Nauja statyba	P1N-1,	0,8/0,5 arba sutinkamai su sklypo detalioju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Žemė yra dalinai melioruota. Ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai, esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Komercinės paskirties objektų sklypams. Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms Atskirųjų želdynų teritorijoms.					
K Komercinės paskirties objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas/ užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis.	Papildomi reglamentai
K1 teritorijos prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija ir nauja statyba	K1-3, K1-4, K1-5, K1-6, K1-10, K1-11, K1-12	0,8/0,6	2a/10 m.	Statiniams, patenkantiems į bendrojo centro zoną taikyti aukštesnius architektūrinės raiškos reikalavimus, įvertinant bažnyčios vizualinį dominavimą centro rytinės dalies vizualinėje zonoje ir Kairių ežero apyežeryje. Galimas šlaitinių stogų įrengimas.

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai

4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	Patenka į perspektyvines specialiųjų komercinių centrų funkcinių prioritetų zonas.	Renovacija ir nauja statyba	K1-1, K1-2, K1-7, K1-8, K1-9	1,0/0,5 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	2a/12 m. arba sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Tvarkant sklypus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai, vandens nuvedimui sklypuose ir senos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai. Teritorijai (K1-8, K1-9) patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimai.
K3 Degalinių ir autoservisų statinių statybos 	Patenka į perspektyvines specialiųjų komercinių centrų ir pramonės funkcinių prioritetų zonas.	Renovacija ir nauja statyba	K3-1, K3-2	sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	2a/12 m.	
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Leidžiama įrengti visuomenines patalpas komercinės paskirties statiniuose. Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms. Sandėliavimo statinių statybos teritorijoms. Gyvenamosioms teritorijoms					
I Inžinerinės infrastruktūros teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas/ užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis.	Papildomi reglamentai
I1 Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos 	Patenka į perspektyvines pramonės ir komunalines funkcinių prioritetų zonas.	Renovacija	I1-1, I1-2, I1-3	-	-	Teritorijos (I1-3) daliai patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai
I2 Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams 	Patenka į visas perspektyvines funkcinių prioritetų zonas	Renovacija ir nauja statyba	Susisiekimo koridoriams laikytis reglamento STR 2.06.01:1999 "Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos" su vėlesniais pakeitimais, gatvių C2 B1 D1-1 D1-2 D2-2 D2-3 D2-5, kategorijoms. Esamiems ir naujiems inžinerinių tinklų koridoriams, pateiktiems plane, taikyti atitinkamus STR reglamentus ir Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas (Žin., 2004, Nr. 21-642), su vėlesniais pakeitimais. Naujų kvartalų žemė yra melioruota. Ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai, esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai.			

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

B Bendro naudojimo teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Papildomi reglamentai
B2 Kapinių 	Patenka į perspektyvines bendrojo centro, rekreacinę ir žemės ūkio funkcinių prioritetų zonas	Renovacija ir plėtra	B2-1, B2-2, B2-3	Kapinių B2-1 vystymas numatytas sutinkamai su patvirtintu jų detaliuoju planu ir reglamentu. Likusių neplečiamų kapinių būklė palaikoma.
B3 Bendro naudojimo teritorijos/Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	B3-1	Miestelio bendrojo centro aikštei taikomi padidinti landšafto architektūros kokybės reikalavimai.
S Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos 		Geros būklės palaikymas	S	Seniūnijos APP (gyvenamoje zonoje) taikomi padidinti landšafto architektūros kokybės ir sanitarinės būklės užtikrinimo reikalavimai.
E Atskirųjų želdynų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Teritorijų Nr. plane	Papildomi reglamentai
E1 Atskirųjų želdynų teritorijos/Rekreacinės paskirties želdynų 	Patenka į perspektyvines bendrojo centro ir rekreacijos funkcinio prioriteto zonas	Pastovus palaikymas	Parkai E1-1, E1-2, E1-3, Skverai E1-4, E1-5, E1-6, E1-7	E1-1 Kairių miško parkas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą. Parkams ir skverams, patenkantiems į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą taikomas teritorijos apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas. Taikomi gamtinio karkaso nuostatų 15 ir 16 punktų reikalavimai.
E3 Atskirųjų želdynų teritorijos/Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų 	Patenka į perspektyvines žaliąsias funkcinio prioriteto zonas	Želdynų kūrimas ir renovacija magistralinio kelio apsaugos zonoje	Prie automagistralės E3-1, E3-2, E3-3,	Apsaugos zonoms taikomas Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reglamentas Žemė melioruota. Taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai.

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas   Konkretizuoti sprendiniai

4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

		Želdynų palaikymas ir stiprinimas gamtinio karkaso zonose	Prie upių E3-4, E3-5, E3-6, E3-7 Prie ežero E3-8	Želdynams, patenkantiems į rajoninės svarbos vidinio ekologinio stabilizavimo arealą taikomas teritorijos apsaugos ir tvarkymo krypties reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas. Taikomi gamtinio karkaso nuostatų 15 ir 16 punktų reikalavimai. Apsaugos zonoms taikomas Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reglamentas. Melioruotoms teritorijoms taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai.
		Želdynų išsaugojimas ir stiprinimas žaliose jungtyse	E3-9, E3-10, E3-11, E3-12	Taikomas Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reglamentas. Melioruotoms teritorijoms taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai.
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams			

5. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA IR ŽALIŲJŲ PLOTŲ SISTEMMA

5. 1.GAMTINIO KARKASO FORMAVIMAS.

Gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Gamtinio karkaso lokalizacija remiasi 2001m. priimta LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija. Pagal ją - **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai :

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas. Neaplenkia jis miestų ir miestelių (urbanizuotų) teritorijų, tik šiuo atveju svarbiausioji jo paskirtis:

- reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą;
- suformuoti miestelyje gamtinio – ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, kuris padėtų užtikrinti aplinkos sveikumą, būtų susietas su priemiestyje esančiomis gamtinėmis teritorijomis;
- sudaryti prielaidas esamos miestelio biologinės įvairovės išsaugojimui ir gausinimui;
- išsaugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- saugoti ir įveisti želdynus bei želdinius.

Gamtinį karkasą sudaro:

- **geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenių intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

- **migracijos koridoriai** – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.
- **geosistemų vidinio stabilizavimo arealai** – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

Pagal svarbą gali būti skiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys. Gamtiniame karkase esančiuose rezervatuose, draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos monitoringo (stebėsenos) teritorijose, ekologinės apsaugos zonose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose veiklos apribojimus nustato LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 2001, Nr.108-3902), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin. 2010, Nr. 87 – 4619) bei visa eilė kitų, veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. **Gamtinio karkaso teritorijose, kurias pagal savivaldybių teritorijų ir jų dalių (miestų, miestelių) bendruosius planus numatyta urbanizuoti**, formuojamos besijungiančios 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys; miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklypuose buvusios miško naudmenos); kitos paskirties atskirtųjų (rekreacinių, apsauginių ir ekologinių) želdynų žemės sklypai; visuomeninės paskirties teritorijų rekreacinių miškų žemės naudojimo pobūdžio žemės sklypai ir vykdomos kitos bendrųjų planų sprendiniais nustatytos kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės.

Gamtinio karkaso kitos tikslinės paskirties sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 30% ploto, išskyrus miestų, miestelių bendruosiuose planuose nustatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę kraštovaizdžio struktūrą, geoekologinį potencialą, numatomą sklypo naudojimo pobūdį, užstatymo tankumas gali būti padidintas iki 50 procentų ploto. Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 10% ploto. Jam priklausančiose **konservacinės, rekreacinės, miškų bei žemės ūkio paskirties teritorijose** draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (*TIPK*) leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus - formuoti urbanizuotas teritorijas, sudarytas iš 5 ar daugiau gyvenamųjų namų ar ūkininkų sodybų, atstumas tarp kurių ne didesnis kaip 150m. Šis atstumas matuojamas nuo sodybos ar namų valdos pastato, esančio (arba nustatyta tvarka patvirtintame teritorijų planavimo dokumente numatyto) arčiausiai naujai planuojamo sklypo ribos. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

5.1.1. Atsižvelgiant į Kairių miestelio padėtį regioninėje gamtinio karkaso sistemoje, išskiriamas gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį projektuojamose Kairių miestelio ribose tai upelių **migracijos**

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

koridoriai ir rajoninės svarbos geokologinio **stabilizavimo arealas** palei Kairių ežerą. Jis lokalizuotas Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane.

5.1.2. Kairių miestelio teritorijoje išskiriame šiuos **migracijos koridorius ir vidinio stabilizavimo arealą**:

- rajoninės svarbos Šiladžio migracijos koridorių;
- vietinės (mikrorajoninės svarbos) mažųjų upelių migracijos koridorius;
- rajoninės svarbos Kairių vidinio ekologinio stabilizavimo arealą.

5.1.3. Nustatytų gamtinio karkaso elementų teritorinį išsidėstymą Kairių miestelyje žiūrėti brėžinyje – „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“, apskaita pagal nustatytas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptis pateikta 5.1.1 lentelėje.

5.1.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos ir jų tvarkymo kryptys Kairių miestelyje

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	Plotas (ha)	%
Migraciniai koridoriai		
1. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (M2)	11,2	12,4
2. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (M3)	1,8	2,0
IŠ VISO MK	13	14,4
Stabilizavimo arealas		
1. Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdis (S1)	4,1	4,4
2. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (S2)	33,4	35,5
3. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (S3)	43,5	46,3
IŠ VISO SA	81,0	86,2
IŠ VISO GK	94,0	100
Tame tarpe pažeistos (užstatytos) gamtinio karkaso sudėtinės dalys (P)	56,4	60,0

5.1.4. Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti brėžinyje – „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“):

1. išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (S1);
2. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (M2; S2);
3. gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (M3; S3).

5.1.5. Pirmasis išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis didžiaja dalimi plyti miško medynu apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, Kairių miestelyje tai – vidinio stabilizavimo areale. Pirmojo kraštovaizdžio natūralumo

apsaugos ir formavimo tipo zona Kairių miestelyje užima apie 4,4 % gamtinio karkaso teritorijų ploto. Ši teritorija – tai sala Kairių ežere kurią reikia išsaugoti su visu gamtiniu potencialu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto tvarkymo režimo užtikrinimu.

5.1.6. Antrasis kraštovaizdžio tipas palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas lokalizuotas riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, kuriose želdinių plotai kaitaliojais su pievų (daugeliu atvejų sukultūrintų) naudmenomis, taip pat dalinai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros migracinių koridorių atkarpose. Antrojo kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipo zonos užima apie 47,9% gamtinio karkaso teritorijų ploto, tame tarpe apie 12,4% migracinių koridorių ir 35,5% vidinio stabilizavimo arealų plotai. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti.

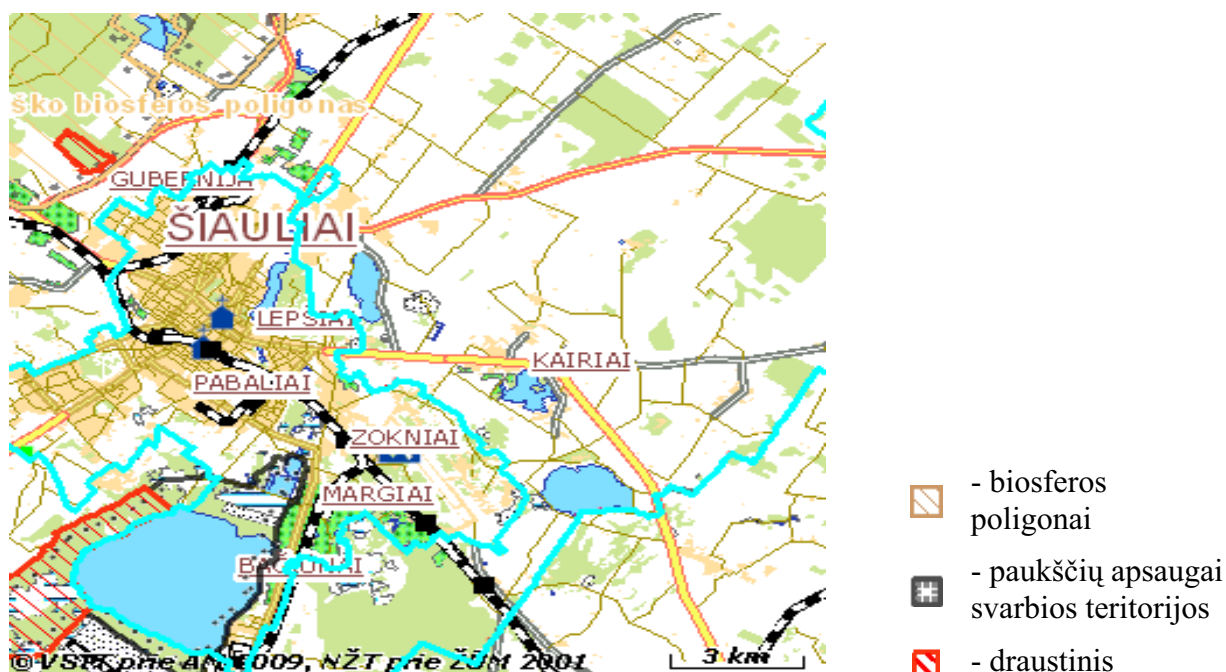
5.1.7. Trečiasis gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas plyti silpno geoekologinio potencialo ir miestelio aplinkoje sunkiai išvengiamos technogeninės veiklos pažeistose gamtinio karkaso teritorijose. Šios zonos susiformavo dėl technokratiško žemės naudojimo pažeidžiant ekologinės pusiausvyros sąlygas, nesilaikant racionalios gamtonaudos reikalavimų. Toks tipas apima 48,3 % gamtinio karkaso teritorijų ploto, kurį sudaro migraciniai koridoriai ir vidinio stabilizavimo arealas. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu, ekologinių nuostatų stiprinimu ir tausojančio šių teritorijų naudojimo, o ypač žaliųjų plotų formavimo, vystymu.

5.1.8. Silpno geoekologinio potencialo teritorijų tarpe papildomai išskiriamos pažeistos gamtinio karkaso teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir esamos būklės nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų. Pažeistos gamtinio karkaso teritorijos Kairių miestelio gamtiniame karkase skiriamos stbilizavimo arealuose ir migraciniuose koridoriuose, kur užima apie 56,4ha. Pažeistų gamtinio karkaso teritorijų atžvilgiu taip pat nustatomas trečiasis kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas - gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai. Šiose teritorijose pagrindinis dėmesys kreipamas į priklausomųjų želdynų formavimą ir palaikymą, nes tai daugiausiai mažųjų upelių migracijos koridorių atkarpos ir vidinio stabilizavimo arealo teritorijos patenkančios į susiformavusius gyvenamojo ar kito žemės naudojimo būdo sklypus.

5.1.9. Gamtinio karkaso teritorijų ekologiniam optimizavimui būtina didinti želdinių - atskirtųjų ir priklausomųjų želdynų ploto dalį gamtinio karkaso teritorijose. Žaliųjų plotų didinimo programa turi būti orientuojama į labiausiai ekologiškai nuskurdintas trečiajam kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipui - gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai, priskirtas zonas, išaiškėjusias gamtinio karkaso konkretizavimo metu. Reikia pažymėti, kad miestelio ribose esančių gamtinio karkaso teritorijų želdiniai turėtų būti gausinami ne dėl ekonominių faktorių, bet didinant gamtinės aplinkos ekologinį arba rekreacinį pilnavertiškumą.

5.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

5.2.1. Saugomų teritorijų paskirtis – garantuoti gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsaugą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos paveldo ir kultūros paveldo vertybių apsaugą. Kairių miestelyje (ir gretimose besiribojančiose su miesteliu teritorijose) Valstybės saugomų teritorijų nėra, žiūrėti 5.2.1 paveiksle. Taip pat nėra įsteigtų vietinio lygmens – saugomų draustinių ar gamtinio gamtinio kraštovaizdžio objektų.

5.2.1 paveikslas. Artimiausios saugomos teritorijos prie Kairių miestelio.

5.2.2 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos yra priimtas sprendimas paskirti asociaciją Šiaulių gamtos ir kultūros paveldo apsaugos klubą „Aukuras“ Šiaulių rajono teritorijoje esančių naujų gamtos paveldo objektų skelbimo saugomais organizatoriumi, kuris siūlo savivaldybės saugomu gamtos paveldo objektu Kairių seniūnijoje skelbti Kairių uosį (žiūrėti 5.2.1 lentelėje). Bendrojo plano sprendiniai šiam siūlymui pritaria.

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai*5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema*

5.2.1 lentelė. Objektai, kuriuos tikslinga skelbti savivaldybės saugotinais gamtos paveldo objektais.

Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto rūšis ir porūšis	Gamtos paveldo objekto buvimo vieta	Pirmumas skelbti saugomu (prioritetas)*
Kairių uosis	Botaninis, medis	Marijonai Petraitienei (gyvena Salduvės g. 35, Kairių mstl.) priklausančiame žemės sklype, Salduvės g. 18, Kairių mstl., Šiaulių raj.	I

*I prioritetas - yra pavojus būti sunaikintam arba būklė blogėja ir reikalingi skubūs tvarkymo darbai. Kuo skubiau skelbti saugomu.

5.2.3. Miestelio teritorijoje ir apylinkėse vykstantys procesai daro tiesioginę ir netiesioginę žalą išlikusioms natūralioms bei pusiau natūralioms teritorijoms, todėl reikalingi išsamūs biologinės įvairovės tyrimai, kurių metu būtų išaiškintos gamtosauginiu požiūriu vertingos neužstatytos miestelio erdvės, tame tarpe miestelio plėtros interesų zonose, pateiktos jų apsaugos rekomendacijos. Biologinės įvairovės apsaugai reikalinga gana detalūs, miestelio bendrojo plano rengimo užduotims nepriklausantys, teritorijos botaniniai bei zoologiniai tyrimai, kurie bendrojo plano apimtyje negali būti įvykdomi.

5.3. APLINKOS KOKYBĖS APSAUGOS KRYPTYS

Aplinkos higieninė būklė įtakoja žmonių sveikatą, miestelio socialinę ir ekonominę pažangą.

Žemiau pateikiame pagrindinius aplinkos apsaugos tikslus numatytus miestelio bendrajame plane:

5.3.1. Stabilizuoti Kairių ežero hidrocheminę būklę, sumažinti vandens „žydėjimą“, išvengti žuvų dusimo;

5.3.2. Pagal UAB „Šiaulių hidroprojektas“ parengta „Kairių ežero dalies valymo ir pakrantės sutvarkymo projektą“. Išvalyti šiaurinę Kairių ežero dalį (apie 25 ha) ir sutvarkyti pakrantę (apie 10 ha);

5.3.3. Sumažinti vandenių taršą - siekiant šio tikslo Kairių miestelyje didžiausias dėmesys turi būti skiriamas - vandenių teršimo sumažinimui ūkio ir buities bei gamybinėmis nuotėkomis. Toliau numatoma plėsti centralizuotą kanalizacijos sistemą, paduodant visus buitinius ir gamybinius vandenius į bendrus miestelio valymo įrenginius. Būtinai kanalizacijos tinklų sistemos tobulinimas, lietaus nuotekų valymo įrenginių įrengimas ir kitos priemonės, padėsiančios išvengti paviršinių vandenių taršos.

5.3.4. Siekiant apsaugoti vandens telkinius nuo pavojingų medžiagų patekimo, vandens telkinių krantus - nuo erozijos, pakrančių gamtinių kraštovaizdį, sudaryti palankias sąlygas rekreacijai ir pan., Lietuvos Respublikos teisės aktuose išskiriamos paviršinio

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

---

vandens telkinių ekologinės apsaugos zonos: paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta (toliau – apsaugos juosta) ir paviršinio vandens telkinio apsaugos zona (toliau – apsaugos zona).

Kairių miestelyje paviršiniams vandens telkiniams nėra nustatytos apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos, veiklą kuriose reglamentuoja LR Saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnio bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus reikalavimai.

Miestų ir miestelių teritorijose prie visų paviršinių vandens telkinių – apsaugos zonų plotis lygus apsaugos juostų pločiui. Todėl Kairių miestelyje apsaugos zonos plotis lygus apsaugos juostos pločiui. Viena iš efektyvių priemonių vandens telkinių taršai mažinti - vandens telkinių apsaugos juostos. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos apraše nurodoma, kad paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos išorinė riba turi būti nutolusi nuo pakrantės šlaito, o kai pakrantės šlaito nėra, - nuo kranto linijos tokiu atstumu:

Prie 10 km ir trumpesnių upių į šią kategoriją patenka (mažosios Kairių miestelio upės kurioms nustatomos sekančio pločio vandens telkinio apsaugos juosta):

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas iki 5^0 – 2,5 m;
kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas nuo 5^0 iki 10^0 – 5 m;
kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas 10^0 ir didesnis – 12,5 m.

Prie ilgesnių kaip 10 km upių ir ant tokių upių įrengtų tvenkinių bei prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 0,5 ha, dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių, kurių plotas didesnis kaip 2 ha į šią kategoriją patenka (Kairių ežeras ir Šiladžio upė kuriems nustatomos sekančio pločio vandens telkinio apsaugos juosta):

- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas iki 5^0 – 5 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas nuo 5^0 iki 10^0 – 10 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas 10^0 ir didesnis – 25 m;

Miestų ir miestelių teritorijose prie paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos nustatomos vadovaujantis pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo 6 punkte išdėstytais šiomis nuostatomis:

- gyvenamosiose teritorijose - du kartus didesniu atstumu, išskyrus infrastruktūros, pramonės ir sandėlių teritorijose, kur nurodyti atstumai didinami 3 kartus;
- užstatytose miestų dalyse, kai prie paviršinio vandens telkinio yra įrengta arba numatoma įrengti bendro naudojimo krantinę ir (ar) kitą viešą rekreacinę įrangą (statinius), - apsaugos juostos plotis gali būti sumažinamas arba juosta gali būti nenustatoma.

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

---

Remiantis pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo 5 ir 6 punktuose išdėstytomis nuostatomis Kairių miestelyje prie mažųjų upių, gyvenamosiose teritorijose apsaugos juostos plotis 5m, infrastruktūros ir sandėlių teritorijose 7,5m. Prie Šiladžio upės gyvenamosiose teritorijose apsaugos juostos plotis 10m, infrastruktūros ir sandėlių teritorijose 15m. Prie Kairių ežero priklausomai nuo pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampo **gyvenamosiose teritorijose:**

- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas iki 5° –10 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas nuo 5° iki 10° – 20 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas 10° ir didesnis – 50 m;

Infrastruktūros, pramonės ir sandėlių teritorijose priklausomai nuo pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampo:

- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas iki 5° –15 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas nuo 5° iki 10° – 30 m;
- kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas 10° ir didesnis – 75 m;

užstatytose miestų dalyse, kai prie paviršinio vandens telkinio yra įrengta arba numatoma įrengti bendro naudojimo krantinę ir (ar) kitą viešą rekreacinę įrangą (statinius), - apsaugos juostos plotis gali būti sumažinamas arba juosta gali būti nenustatoma.

5.3.5. Oro taršos sumažinimas siekiamas sumažinus neigiamą autotransporto poveikį, užmiesčio transporto susisiekimui numatytas miestelio aplinkkelis, kuris panaikins sunkiojo ir lengvojo transporto tranzitinį eismą. Aplinkos būklės pagerinimui numatomas apsauginės paskirties želdynų suformavimas komunalinių objektų apsaugos zonose ir kelių apsaugos zonose.

5.4. ŽELDYNŲ SISTEMOS SUDARYMO PRINCIPAI IR TIKSLAI .

Bendrojo plano sprendiniuose teikiama želdynų (žaliųjų plotų) sistemą sudaro visos jų kategorijos: **miškas ir atsirieji želdiniai**. Šios sistemos sudėtinės dalys, įskaitant ir naujai kuriamus želdynus, yra nustatytos įvertinant urbanistinę ir gamtinę aplinką bei jų galimybes atlikti atitinkamas funkcijas.

Įvertinant visus aukščiau paminėtus argumentus bei išvadas, tikslu įteisinti žaliųjų plotų sistemą kaip vieną iš svarbiausių ir pilnaverčių miestelyje, yra siūlomi sekantys prioritetingi žaliųjų plotų sistemos plėtojimo tikslai:

- išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus susiformavusioje miestelio dalyje, didinti jų patrauklumą, plėsti panaudojimo galimybes;
- kurti atskirtuosius želdynus migracijos koridoriuose ir įjungti juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- pasiekti kad visi žalieji plotai (miškų grupėje - rekreacinis miškas; atskirtųjų želdynų grupėje – parkai, skverai, žaliosios jungtys ir apsauginiai želdynai) realiai atitiktų jiems keliamus reikalavimus

5.5. ŽELDYNŲ SISTEMOS PLĖTROS IR TVARKYMO SPRENDINIAI

Mišakai (miškų ūkio paskirties žemėje).

5.5.1. Miškų ūkio tikslinė žemės paskirtis išlieka šiuo metu esančiame valstybinės reikšmės miškų masyve. Bendrojo plano sprendiniuose nenumatomi miškų ūkio paskirties žemių teritoriniai pokyčiai.

5.5.2. Miškais apaugusių teritorijų tvarkymo reglamentą nustato Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų bei Miškų įstatymai, Draustinių nuostatai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos bei Miškų apsaugos ir naudojimo saugomose teritorijose taisyklės. Kairių miestelio teritorijoje yra vienas Rekreacinis IIB grupės miškas, kuris užima 3,75 ha teritoriją pagal Valstybinės miškų tarnybos duomenis.

5.5.3. Kairių miestelyje rytiniame Kairių ežero krante yra Kairių pušyno miško parkas, kurio didžioji dalis priklauso specialios paskirties rekreacinių miškų grupei (II B), kuris naudojamas gyventojų poilsiui tai miško parkas, jame ūkininkavimo tikslas – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką. Rekreaciniuose miškuose, siekiant pagerinti sąlygas poilsiui, vykdomos sanitarinių – higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo bei medynų atsparumo didinimo priemonės. Juose nevykdomi pagrindinio naudojimo kirtimai, nenaudojami pesticidai. Blogos būklės, stichinių nelaimių sudarkyti ir gamtinės brandos amžiaus medynai gali būti iškertami atkuriamaisiais kirtimais, tačiau dažniausiai tvarkomi specialiais rekreacinės aplinkos formavimo kirtimais. Rekreacinio miškų grupėje pagal rekreacijos pobūdį ir žmonių lankymosi intensyvumą gali būti skiriami ekstensyvaus pritaikymo (miško parkai) ir intensyvaus pritaikymo (poilsio parkai).

Atskirųjų želdinių teritorijos

5.5.4. Sprendiniuose fiksuojamas visų esamų suformuotų atskirųjų želdynų – **parkų, skverų** išsaugojimas, ir naujai formuojami: **parkai, skverai ir žalios jungtys**.

Naujai formuojamos žalios jungtys palei mažus sureguliuotus upelius palei kuriuos pagal Šiaulių rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio skyriaus melioracijos poskyriaus sąlygas turi būti išlaikytos 15m pločio griovio priežiūros juosta kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tverti tvoras, sodinti medžius ir krūmus už 15 gali būti projektuojamos medžių ir krūmų grupės jungiančios tarpusavyje daugumą želdynų ir rekreacinių teritorijų bei lankytinų vietų.

5.5.5. Parkai, skverai ir žaliosios jungtys yra miestelio želdynų sistemos svarbiausi ir privalomi komponentai. Parkai ir skverai gali turėti įvairią paskirtį – poilsiui, pramogoms, sportui, parodoms ir kt. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parko ir skvero planavimas, jo dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Kadangi miestelio bendrasis planas nustato tik atskirųjų želdynų ribas bei pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, jų tvarkymas sprendžiamas detaliuose teritorinio planavimo dokumentuose.

5.5.6. Numatoma įrengti naujus apsauginius želdynus (15,3ha). Tai konkrečios apsaugos tikslams išskiriamos želdynų teritorijos, kuriose priklausomai nuo apsaugos tikslų – gatvių ir kelių, inžinerinės infrastruktūros, pramonės ir komunalinių įmonių,

vandens telkinių ir kt. turi būti parenkamos jų tvarkymo priemonės ir detalus reglamentas.

5.5.7. Esamos būklės rengimo etape pasinaudojome Valstybinio miškotvarko instituto atliktu Šiaulių raj. sav. želdynų inventorizavimo darbu konkrečiai „Kairių miestelio želdynų planu M 1:2000“, kuriame išskirtos vertingos ekologiniu, rekreaciniu ir kraštovaizdžio formavimo bei apsaugos požiūriais žaliųjų plotų teritorijos. Įvertintas realus jų naudojimas ir atitikimas kuriai nors želdynų kategorijai. Miestelio *atskiriesiems želdynams* buvo priskirta:

1. Kairių pušyno miško parkas;
2. Skveras prie seniūnijos I;
3. Skveras prie seniūnijos II;
4. Skveras tarp Rožių ir Salduvės gatvių;
5. Skveras naujai projektuojamame mažaukščiame užstatyme;
6. Parkas prie bažnyčios;
7. Žalia jungtis;
8. Kairių ežero žalia jungtis;
9. Šiladžio žalia apsauginė jungtis;
10. Mažųjų upelių žalios apsauginės jungtys.

5.5.8. Naujai formuojamos žalios jungtys palei mažus sureguliuotus upelius palei kuriuos pagal Šiaulių rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio skyriaus melioracijos poskyriaus sąlygas turi būti išlaikytos 15 m pločio griovio priežiūros juosta kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tverti tvoras, sodinti medžius ir krūmus už 15m gali būti projektuojamos medžių ir krūmų grupės jungiančios tarpusavyje daugumą želdynų ir rekreacinių teritorijų bei lankytinų vietų. Kaip žalios jungtys tarnaus ir želdiniai patenkantys į ežero apsaugos juostą palei Kairių ežerą. Tiksliai Kairių ežero apsaugos juosta turi būti nustatyta parengus Kairių ežero apsaugos juostos ir žaliosios jungties nustatymo specialųjį planą. Veiklą vandens telkinių apsaugos juostose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. 63-1188) 20 straipsnis ir Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652), XXIX skyrius „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“.

Apsaugos juostoje draudžiama:

- statyti statinius (išskyrus hidrotechninius, vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginius, vandenvietes, paplūdimių įrangą);
- tverti tvoras, išskyrus atvejus, kai aptverti numatyta normatyviniuose dokumentuose dėl eksploatavimo saugumo;
- tiesti kelius;
- naudoti trąšas, pesticidus ir kitus chemikalus;
- dirbti žemę, ardyti velėnas (išskyrus kultūrinių pievų atsėjimą, suderinus šį darbą su aplinkos apsaugos tarnybomis), ganyti gyvulius arčiau kaip 2 metrai nuo vandens telkinio kranto;
- statyti autotransporto priemones arčiau kaip 25 metrai;

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

- kūrėti laužus;
- ne miškų ūkio paskirties žemėje kirsti saugotinus medžius ir krūmus, vykdyti pagrindinius plynus miško kirtimus, naikinti miško paklotę.

5.5.9. Atskirieji želdynai žaliųjų plotų sistemoje ir visoje miestelio struktūroje yra laikomi labai svarbia grandimi. Kairių miestelyje dabar nėra žaliųjų plotų sistemos yra atskiri želdinių plotai. Nevisi jie naudojami gyventojų poilsiui besitęsiantys palei upelių slėnius tarnauja kaip apsauginiai želdiniai. Vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirtųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624) Kairių miestelyje vienam gyventojui turėtų tekti ne mažiau kaip 15 m² atskirtųjų rekreacinės paskirties želdynų. Kairių miestelyje 1 gyv. perspektyvoje teks 116m² atskirtųjų rekreacinės paskirties želdinių. Žaliųjų plotų pasiskirstymas Kairių miestelio teritorijoje pateiktas 5.5.1 lentelėje.

5.5.1 lentelė. Žaliųjų plotų pasiskirstymas Kairių miestelyje.

Želdyno tipas	Kiekis (vnt.)	Plotas (ha)	Želdynų plotas nuo bendro miestelio ploto (%)
<i>Miško parkas</i>	1	4,6	7,9
<i>Parkai</i>	2	5,9	10,1
<i>Skverai</i>	4	3,5	5,9
<i>Žalios jungtys</i>	2	29,3	50,0
<i>Žalios apsauginės jungtys</i>	2	10,2	17,4
<i>Apsauginiai želdynai</i>		5,1	8,7
Viso:		58,7	100

5.5.10. Nevienodu apželdinimo laipsniu bei kokybe pasižymi visos likusios, detaliau nenagrinėjamos kitos paskirties teritorijos - gyvenamosios, visuomeninės, komercinės, pramoninės ir kt. Jose augantys želdiniai (**priklausomieji želdynai**), nors ir nesudaro atskirų savarankiškų teritorijų, dalinai kompensuoja žaliųjų plotų trūkumą intensyviau užstatytose miesto dalyse, atlieka svarbias apsaugines, estetines, o tinkamai suformuoti gatvių aplinkoje ir žaliųjų jungčių funkcijas.

5.6. ŽALIŪJŲ PLOTŲ SISTEMOS VYSTYMAS

5.6.1. Kairių miestelio teritorijos bendrojo plano sprendiniuose, kaip savarankiški miestelio struktūros elementai, žaliųjų plotų sistemą formuoja:

- miškų ūkio paskirties žemėje – **rekreacinis miestelio miškas (II B grupė);**
- kitos paskirties žemėje bendro naudojimo teritorijose – **atskirieji rekreacinės paskirties želdynai (parkai, skverai, žaliosios jungtys), apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai.**

5.6.2. Žaliųjų plotų sistema yra nepaprastai svarbi ir neatskiriama miestelio urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miestelio įvaizdį.

5.6.3. Žaliųjų plotų sistema yra miestelio teritorijos gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra.

5.6.4. Žaliųjų plotų sistemos plėtojimo, diferencijavimo ir tvarkymo reglamentavimas nustatomas įvertinant:

- Gamtinio karkaso teritorijų lokalizaciją, kuri leidžia žaliuosius plotus vertinti sisteminiu požiūriu, pamatyti kiekvieno jų reikšmę visai sistemai ir ne tik kiek jie naudingi gyventojams, bet ir kaip jie palaiko viso gamtinio komplekso gyvybingumą;
- Gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (arba) vaizdingas gamtines teritorijas, išlaikiusias natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį – upelių slėniai ir Kairių ežero apylinkės.
- Esamus žaliuosius plotus – atskiruosius želdynus ir kitus saugotinus želdinius, jų teritorinę sklaidą, estetines savybes ir tinkamumą rekreacijai;
- Teritorijas, kuriose yra nepalankios ekogeologinės sąlygos užstatymo plėtrai ir ūkinei veiklai.

5.6.5. Vadovaujantis miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų rengimo taisyklėmis (Žin., 2006, Nr. 145 - 5559), nustatyta žemės naudojimo būdų pagal tikslinę paskirtį suskirstymu (Žin., 2006, Nr. 45 –1633), kaip savarankiški miesto struktūros elementai bendrojo planavimo lygmenyje iš visų žaliųjų plotų išskiriami: **miškas** – (miškų ūkio paskirties žemėse) ir **atskirieji želdynai** - **aikštės, parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginiai želdynai**.

5.6.6. Miestelio bendrojo plano sprendiniuose nustatytose žaliųjų plotų sistemos teritorijose veiklos ypatumus ir apribojimus nustato LR Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80- 3215), LR Miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 96-1872), LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 2001, Nr. 108-3902), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin., 2007, Nr. 22-858), LR aplinkos ministro įsakymas „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624) ir kt. Laikantis LR piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 str. 3 skirsnio nuostatų, žaliųjų plotų sistemos teritorijos priskiriamos Valstybės išperkamai žemei.

5.6.7. Kairių miestelio bendrojo plano sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema nustatoma:

- maksimaliai išsaugant miestelio gamtinę aplinką ir toliau ją stiprinant;
- sustabdant statybų skverbimąsi į gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (ar) vaizdingas gamtines teritorijas – Kairių ežero pakrantes ir kitų mažųjų vandentėmių slėnius, išraiškingo kraštovaizdžio zonas, miško medynais apaugusias teritorijas, ypatingą dėmesį skiriant įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį;

- formuojant atskiruosius rekreacinės paskirties bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus naujai įsavinamose miestelio zonose ir įjungiant juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- formuojant atskiruosius apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus pramoninių, komunalinių ir infrastruktūros teritorijų aplinkoje;
- reikiamą dėmesį skiriant mažiausiai išvystytų žaliųjų plotų sistemos grandžių - žaliųjų jungčių ir apsauginių želdynų kūrimui.

5.6.8. Kairių miestelio bendrojo plano sprendiniuose, kaip savarankiški miestelio struktūros elementai, žaliųjų plotų sistemą formuoja: **miškai** (miškų ūkio paskirties žemė) plytintys prie Kairių ežero ir **atskirieji želdynai** – *parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginiai želdynai* (kitos paskirties žemė). Nustatytų žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių teritorinė lokalizacija pateikiama pagrindiniame brėžinyje ir 5.6.1 lentelėje.

5.6.1. lentelė. Kairių miestelio miškų ir atskirųjų želdynų, funkcinio naudojimo pasiūlymai.

Nr. brėžinyje ir želdinio pavadinimas	Teritorijos pavadinimas	Paskirtis, siūlomos funkcijos
4.1. Kairių pušyno miško parkas	Miško parkas (dalis miškų ūkio paskirties žemėje).	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių) ir aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
4.2. Skveras prie seniūnijos I.	Skveras (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.
4.3. Skveras prie seniūnijos II.	Skveras (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.
4.4. Skveras tarp Rožių ir Salduvės gatvių.	Skveras (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.
4.5. Skveras naujai projektuojamame mažaukščiame užstatyme.	Skveras (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.
4.6. Parkas prie bažnyčios.	Parkas (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties - ramiam ir aktyviam poilsiui.
4.7. Žalia jungtis.	Žalia jungtis (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.

Kairių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai

5 skyrius. Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

4.8. Kairių ežero žalia jungtis.	Žalia jungtis (kitos paskirties žemėje, atskirtųjų želdynų teritorijos).	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui.
4.9. Šiladžio žalia apsauginė jungtis.	Žalia jungtis (kitos paskirties žemėje).	Rekreacinės ir apsauginės paskirties – ryšių tarp žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių užtikrinimui, gamtinio karkaso migracijos koridorių funkcijoms atlikti.
4.10. Mažųjų upelių žalios apsauginės jungtys	Žalia jungtis (kitos paskirties žemėje).	Rekreacinės ir apsauginės paskirties – ryšių tarp žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių užtikrinimui, gamtinio karkaso migracijos koridorių funkcijoms atlikti.

5.6.9. Sprendiniuose išsaugomos visos „Esamos būklės analizės ir vertinimo“ etape lokalizuotos žaliųjų plotų teritorijos - parkai, skverai ir kt. Žaliųjų plotų sistema teritoriškai žymiai plečiama ir papildoma naujais želdynų (parkų, skverų) plotais, formuojamu žaliųjų jungčių, sukabinančių tarpusavyje daugumą želdynų ir rekreacinių teritorijų bei lankytinų vietų, tinklu. Želdynų teritorinė lokalizacija teikiama. „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“ ir „Pagrindiniame brėžinyje“

5.6.10. Parkai, skverai ir žaliosios jungtys yra miestelio žaliųjų plotų sistemos svarbiausi ir privalomi komponentai. Pagal paskirties ypatumus jie gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parkų, skverų ir žaliųjų jungčių planavimas, jų dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Principinės Kairių miestelio atskirųjų želdynų funkcinio naudojimo kryptys teikiamos 5.6.1 lentelėje.

5.6.11. Nustatytose atskirųjų želdynų teritorijose privaloma laikytis griežtos nuostatos nevykdyti juose statybų. Atskirais atvejais, pagal želdynų detalų planą numatytose lankytojų aptarnavimo zonose, gali būti statomi tam skirti pastatai. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima natūralių biocenozų bei rekreacinių želdinių zonose. Urbanizacijos laipsnis (plotų po pastatais, įrenginiais ir dirbtinėmis dangomis santykis su laisvu žemės paviršiumi) parkuose yra ribojamas ir priklauso nuo želdyno zonos paskirties.

5.6.12. Atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai. Tai savarankiška atskirųjų želdynų grupė, išskiriama 15,3 ha plote. Šių želdynų paskirtis tarnauti konkrečios apsaugos tikslams, priklausomai nuo atitinkamos teritorijos specifinių ypatumų. Apsauginės paskirties želdynai numatomi tam tikrose, ypač jautriose antropogeniniam poveikiui gamtinio karkaso dalyse, vandens telkinių, pramonės įmonių ir komunalinių objektų apsaugos zonose, kelių sanitarinės apsaugos zonose ir kt. Šių želdynų formavimo ypatumai ir tvarkymo reglamentas nustatomas įvertinant kiekvienos konkrečios vietos gamtinės aplinkos ypatumus ir ekologinės apsaugos tikslus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas apsauginių želdynų suformavimui intensyvaus eismo gatvių ir kt. aplinkoje.

5.6.13. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo lygmenyje sprendžiami žaliųjų plotų sistemos dalių teritorinio išdėstymo, ribų, kiekio, priskyrimo atitinkamai kategorijai ir funkcinio naudojimo klausimai. Detalesniam žaliųjų plotų sistemos dalių tvarkymo ir naudojimo reikalavimų suformulavimui būtina parengti specialų miestelio "atskirųjų želdynų tvarkymo planą, o taip pat detaliuosius ar specialiuosius teritorinio planavimo dokumentus, kur būtų sprendžiami kiekvieno konkretaus želdyno naudojimo ir tvarkymo klausimai, užtikrinant jų apsaugą ir pilnavertį funkcionavimą

5.6.14. Miestelio teritorijoje labai svarbūs yra **priklausomieji želdynai** kurie gerina aplinkos kokybę (tiek estetinę, tiek ekologinę), tenkina visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaiko teritorijos ekologinį stabilumą, sudaro galimybes formuoti įvairaus pobūdžio erdves, mažinant agresyvų pastatų poveikį ir t.t. Šie želdynai gali būti parodomi tik atskirų miestelio dalių arba objektų detaliuose projektuose, o jų plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624). Įvertinant padėtį gamtinio karkaso ir kitose jautriose antropogeniniam poveikiui zonose, sprendiniuose numatomos teritorijos visuomenės poreikiams ir specializuotos kompleksų teritorijos su dideliu želdinių kiekiu (daugiau kaip 50% nuo viso žemės sklypo ploto). Konkrečios priklausomųjų želdynų formavimo ir tvarkymo priemonės sprendžiamos žemesnio lygmens teritorinio planavimo dokumentuose.

6. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA IR NAUDOJIMAS

6.1. MIESTELIO NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos duomenimis, Kairių miestelio perspektyvinėje teritorijoje yra trys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, įrašyti į LR nekilnojamojo kultūros paveldo registrą, kaip pavieniai objektai (žiūr. 6.1. lentelę).

Kairių miestelio senoji karčema.

Karčema (unikalus objekto kodas 20807) įsikūrusi prie senojo kelio į Šiaulių miestą (dabar Ežero gatvė). Objekto teritorijos plotas 415,0 kv. m. Čia formavosi prie Šiladžio upelio senojo Kairių kaimo branduolys, 1792 m. buvo pastatyta mūrinė bažnyčia. Buvusios Kairių karčemos vizualinės apsaugos zonos plotas 5,25 ha. Ji apima senojo Kairių kaimo branduolį su bažnyčia. Užstatyme yra likę užuominų į senojo gotinio erdvinio modelio tradiciją. Šiladžio upelio aplinkoje yra ekstensyviai naudojamos pievos, su krūmynu. Miestelio senoji karčema yra miestelio perspektyviniame bendrojo centro rytinėje dalyje.

Buvusi Kairių dvaro pirtis

Saugomas pastatas, (unikalus objekto kodas: 2714) buvusi Kairių dvaro pirtis, yra charakteringas akmens mūro su geltonų plytų fragmentais ūkinės paskirties statinys. Ji turi 500 kv. m teritorijos plotą. Yra restauruota ir naudojama Kairių seniūnijos ir miestelio kultūrinei funkcijai. Jos vizualinio apsaugos zonos plotas yra 4000 kv. m., kuri tvarkoma kaip viešasis želdynas prie Kairių seniūnijos administracinio pastato.

Stogastulpis su Šv. Roko skulptūra.

Stogastulpis su Šv. Roko skulptūra yra sodyboje prie Plento gatvės. Stogastulpio vizualinės apsaugos zoną riboja sodybos aplinka.

Nekilnojami kultūros paveldo objektai sprendiniuose yra svarbūs miestelio bendrojo centro erdvinės kompozicijos elementai. Nekilnojamas kultūros paveldo objektų charakteristika pateikta 6.1. lentelėje.

6.1. lentelė

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Kiti kodai
20807	Karčema	Šiaulių r. sav., Kairių mstl. (Kairių sen.), Ežero g. 5	1993-11-29	LA337
2714	Pastatas	Šiaulių r. sav., Kairių mstl. (Kairių sen.), Plento g. 2	1992-09-11	IP1691, LA413/2626
2194	Stogastulpis su Šv. Roko skulptūra	Šiaulių r. sav., Kairių mstl. (Kairių sen.)	1992-07-13	IP1147, LA413/2623

6.2. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA IR NAUDOJIMAS

Sutinkamai su kultūros paveldo reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių pobūdį, atsižvelgiant į objektų bendrą būklę, išsaugojimo problematiškumą ir ekonomines galimybes, sutinkamai su Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) numatomi šie vyraujantys saugojimo režimai:

Karčėmai numatomas autentiškos paskirties saugojimo režimas, ja restauravus. Ji yra prie miestelio rekreacinės zonos ir šalia daugelio apskrities ir rajono savivaldybės turistinių maršrutų, gerai tinka savo tiesioginei paskirčiai. Stogastulpiui su Šv. Roko skulptūra taip pat numatomas autentiškos paskirties saugojimo režimas. Buvusi Kairių dvaro pirtis, yra restauruota ir naudojama Kairių seniūnijos, Kairių kaimo ir miestelio kultūrinei funkcijai. Jai paliekamas tausojamo naudojimo režimas.

Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų teritorijose ir vizualinės apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, bei paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Detalūs tvarkymo ir apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais apsaugos reglamentais, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

Nekilnojamųjų kultūros vertybių naudojimą, tvarkymą bei išsaugojimą tikslinga vykdyti kooperuojant vertybių šeimininkų bei valstybės galimybes ir pastangas.

6.2.1. Siūloma visus nekilnojamojo kultūros paveldo objektų žemės sklypus registruoti LR registrų centre kaip konservacinės paskirties žemę:

- Kairių miestelio senąją karčėmą, (kodas 20807) teritoriją 415,0 m².;
- Pastatą (buv. Kairių dvaro pirtis, kodas 2714.), teritoriją 500 m²;
- Stogastulpį su Šv. Roko skulptūra (kodas 2194), teritoriją 4 m².

6.2.2. Siūloma išsaugoti miestelio bendrojo centro erdvinę kompoziciją, su nekilnojamais kultūros paveldo objektais, istorinę vertikalią dominantę. Taikomi vizualinės apsaugos zonos reikalavimai miestelio bendrojo centro vakarinėje dalyje: išlaikyti buv. Kairių dvaro pirties aplinką (skverą). Į bendrojo centro kompoziciją siūloma įjungti ir išlikusius buv. Kairių dvaro ūkinių statinių fragmentus.

6.2.3. Miestelio rytinėje bendrojo centro dalyje, vizualinio apsaugos zonoje siūlomas tik vieno aukšto su mansarda naujas užstatymas, (max. h iki kraigo 10 m.), siekiant sudaryti senajai karčėmai tinkamą kontekstą su senosios erdvinės struktūros tradicijos (gotinio erdvinio modelio) užstatymo fragmentais. Numatyta sprendiniuose, kad bažnyčios tūris dominuotų miestelio rytinės dalies užstatytoje erdvėje ir visoje Kairių ežero erdvėje.

6.2.4. Salduvės gatvės užstatyme yra miestelio senosios erdvinės struktūros tradicijos (gotinio erdvinio modelio) užstatymo fragmentų. Rekomenduojame šio užstatymo erdvinius bruožus gatvėvaizdyje išsaugoti .

7. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

7.1. BENDRA CHARAKTERISTIKA

Kairių miestelio socialinės infrastruktūros įstaigų tinklo išsivystymą įtakoja miestelio geografinė padėtis. Šiuo metu visoje Lietuvoje pastebima tendencija, kad sparčiausiai parduotuvių prekybos plotas auga miestuose, o aplinkinių rajonų savivaldybėse mažėja. Šiaulių mieste prekybos vietų tinklas itin išvystytas, jų kiekis ir plotas vienam gyventojui žymiai lenkia šalies rodiklius, todėl Šiaulių rajone ir Kairių miestelyje prekybinės veiklos nėra taip išvystytos savaime veikiant rinkos savireguliacijos mechanizmams.

Socialinės infrastruktūros (aptarnavimo įstaigų) tinklo nomenklatūros pagrindą sudaro administracijos, prekybos ir buitinių paslaugų, kultūros, švietimo, ikimokyklinio ugdymo, sveikatos apsaugos ir ryšių, komunalinė ir susisiekimo infrastruktūra.

Socialinei infrastruktūrai numatytas pagrindinis vaidmuo suformuoti miestelio pagrindinį ir antraeilį Bendrąjį centrą bei specialiuosius visuomeninius ir komercinės krypties centrus. Komunalinėje ir pramonės zonoje viešos socialinės infrastruktūros taškų nėra, tačiau galimas komercinių taškų kūrimas. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtojimas pateiktas sekančiuose atitinkamuose skyriuose.

Kairių miestelyje socialinė infrastruktūra nėra pakankamai išvystyta, jai reikalinga renovacija ir plėtra. Numatytos teritorijos ir jos perspektyviniam vystymui.

7.2. BENDROJO CENTRO SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Kairių miestelyje esami pagrindiniai prekybos, administraciniai, buitinių paslaugų, kultūros, įstaigos grupuojasi miestelio bendrojo centro vakarinėje dalyje, prie pagrindinės Plento gatvės. Rytinę bendrojo centro pusę užbaigia perspektyviniai istoriniai bažnyčios ir karčemos statiniai.

7.2.1. Siūloma formuoti daugiau vieningą miestelio bendrojo centro zoną užpildant atvirą erdvę tarp abiejų esamų (rytinio ir vakarinio) miestelio centro dalių prekybos, paslaugų bei kitais aptarnavimo taškais, skatinant jų kūrimą ir įsiterpusiuose sodybinio užstatymo sklypuose. (žiūr. miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000).

7.2.2. Siūloma formuoti atitolusioje, įjungiamo į miestelį Vėgėlių kaimo užstatytos dalies zonoje, antraeilį bendrąjį centrą prie Ežero gatvės, netoli Kairių aplinkkelio ir gatvės sankryžos. Čia, netoliese yra įsikūrę UAB Grafų baldai.

7.2.3. Siūloma išlaikyti miestelio siluete, Kairių ežero erdvėje dominuojančią bažnyčią. Tam ribojamas renovuojamų ir naujų statinių aukštingumas bažnyčios apžvalgos sektoriuose ir keliami aukštesni reikalavimai statinių architektūrai juos renovuojant ir plečiant.

7.2.4. Leidžiamas pagrindinių gatvių gyvenamuose sklypuose (Salduvės, Ežero, Pramonės Pirties, Topolių.) komercinių taškų kūrimas, nepažeidžiant aplinkos apsaugos normatyvų.

7.2.5. Religinės bendruomenės socialinė infrastruktūros teritorija patenka į miestelio bendrąjį centrą. Ji išlieka ir perspektyvoje, patenkina ir perspektyvoje patenkins Kairių parapiečių poreikius. Kitų konfesijų bendruomenių pastatų statybos teritorijų nenumatoma. (žiūr. Kairių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo brėžinį M1:2000).

7.3. SPECIALIŲJŲ KOMERCINĖS KRYPTIES CENTRŲ SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

7.3.1. Specialiųjų komercinės krypties centrų socialinė infrastruktūra papildo bendrojo centro aptarnavimo infrastruktūrą, bet kartu skirta ir tranzitiniam keleivių pritraukimui. Kairių miestelyje rytinėje dalyje prie Ežero gatvės (specializuota autodalių) ir Plento gatvės (autoaptarnavimo centras) yra tokių centrų užuomazgos, su sudaryta galimybe perspektyvoje vystytis. Vakarinėje dalyje prie Kairių – Šiaulių aplinkkelio ir Plento gatvių sankryžos numatomas stambesnis įvairių specializuotų parduotuvių ir paslaugų centras. Juose galima gamybinė ir gyvenama funkcija.

7.3.1. Siūloma prie Ežero gatvės specialiųjų komerciniam centrui plėsti specialių paslaugų įvairovę papildant poilsiautojų aptarnavimo paslaugomis (pav. vandens dviračių, baidarių nuoma).

7.4. SPECIALIŲJŲ VISUOMENINIŲ CENTRŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Švietimo ir ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros vystymas

Specialių visuomeninių centrų zonas sudaro Kairių pagrindinės mokyklos Šilelio gatvėje ir ikimokyklinio auklėjimo įstaiga (vaikų lopšelis – darželis) Salduvės gatvėje. Jie yra skirtingose miestelio dalyse, turi pakankamai erdvės ribotam vystymuisi.

7.4.1. Atsižvelgiant į demografines prognozes nenumatoma kurti naujų specialiųjų centrų. Jų būklė palaikoma pastoviu atnaujinimu. Siūlomas tik mokyklos sklypo praplėtimas iki Ežero gatvės.

7.4.2. Jei realizuotųsi galima optimistinė vystymo prognozė, išskyla vaikų lopšelio – darželio poreikis rytinėje miestelio dalyje. Tam tiktų dabar apleisto pastato vieta ežero gatvėje netoli mokyklos.

7.4.3. Siūloma skatinti privačių ikimokyklinio auklėjimo taškų kūrimą.

Sveikatos apsaugos ir socialinės globos infrastruktūros vystymas

Sveikatos apsaugos infrastruktūros taškas (vaistinė) yra seniūnijos pastate, bendrajame centre.

7.4.4. Siūloma Sveikatos apsaugos infrastruktūrą plėtoti bendrajame centre, skatinant privačios praktikos sveikatos apsaugos taškų kūrimą, mobiliosios sveikatos apsaugos infrastruktūros panaudojimą.

7.4.5. Siūloma steigti socialinės globos įstaigą. Tam galėtu tikti apleisto pastato panaudojimas Ežero gatvėje.

7.4.6. Būtina skatinti mobiliosios socialinės infrastruktūros panaudojimą.

7.5. REKREACINIŲ CENTRŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Kairių miestelis turi pakankamai gamtinių išteklių trumpalaikiai rekreacijai plėtoti - vandens telkinį ir parkus, žaliaja jungtį, apjuosiančia visą Kairių ežero apyežerį. Nėra trumpalaikių poilsiautojų aptarnavimo infrastruktūros, tačiau yra galimybė ją išvystyti. Miestelis gyvenvietė kaip toks, nėra turizmo traukos objektas. Yra trys saugomi nekilnojamoji kultūros paveldo objektai. Praeinančių per miestelį turistinių maršrutų turistams galima stabtelėti prie buv. Kairių dvaro dvarvietės ir susipažinti su buvusia Kairių dvaro pirtimi - charakteringa akmens mūro su geltonų plytų fragmentais ūkinės paskirties XIX a. pr. statiniu. Ji yra restauruota ir naudojama Kairių seniūnijos, Kairių kaimo ir miestelio kultūrinei funkcijai. Poilsiautojai, į miestelio rekreacinę zoną pravažiuojantys dviračiu ar praeinantys pro stogastulpį su Šv. Roko skulptūra, gali susipažinti su šiuo liaudies dailės kūriniu.

7.5.1. Siūloma vieninga miestelio rekreacinė sistema apjungianti miško parką, (t.t. ir salą), numatomą parką, žaliąsias jungtis apjuosiančias ežerą. Siūlomas apie ežerą pėsčiųjų takas, sujungiantis jau esamus jo fragmentus. Siūloma plėtoti rekreacinį verslą (valtelių, baidarių, vandens dviračių nuoma) specialiuose komercinės krypties centruose prie Ežero gatvės ar kitose vietose.

7.5.2. Stacionarią poilsiautojų aptarnavimo infrastruktūrą siūloma koncentruoti bendrojo centro zonoje, kur ežeras prieina prie bendrojo centro. (galima stacionari poilsiautojų aptarnavimo infrastruktūra ar kaimo turizmo sodyba).

7.5.3. Miško parkas piko dienomis intensyviai naudojamas ir Šiaulių miesto trumpalaikių poilsiautojų, yra pasiekiamas iš miesto ir dviračių taku, tačiau nėra nei vieno jų aptarnavimo taško. Siūloma Kairių miestelio senąją karčėmą, ją renovavus, panaudoti pagal tiesioginę paskirtį – poilsiautojų ir praeinančių per miestelį turistinių maršrutų turistų aptarnavimui. Kaip lankytiną objektą galima atžymėti 1792 m. pastatytą mūrinę bažnyčią. Miško parko rekreacinę infrastruktūrą siūloma plėsti, parengti jos tvarkymo projektą.

7.5.4. Į ežere esančią salą numatytas tiltelis nebuvo realizuotas, numatytas realizuoti ateityje .

7.5.5. Kairių ežero apyežeryje numatoma toliau vystyti, dalinai pramintą ežero apyežerio pėsčiųjų taką su minimalia rekreacine infrastruktūra – poilsio aikštelėmis, maudyklėmis, tilteliais per užmirkusias tako dalis.

7.5.6. Siūloma įrengti minimalią rekreacinę infrastruktūrą prie upių, gamtinio karkaso zonose, numatytose žaliųjų apsauginių jungčių teritorijose. (žiūr. Kairių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000 ir Gamtinio kraštovaizdžio apsaugos ir žaliųjų plotų sistemos planą M 1:2000).

8. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

8.1. Pagrindiniai perspektyvinės susisiekimo sistemos uždaviniai

Pagrindiniai susisiekimo sistemos uždaviniai:

- Gerinti miestelio esamų gatvių techninius parametrus, remontuoti susidėvėjusios asfaltbetonio dangos gatves, išasfaltuoti žvyrkelius, užtikrinti saugesnį ir patogesnį transporto, dviračių ir pėsčiųjų susisiekimą miestelyje;
- Įrengti naujas perspektyvines gatvių trasas ir gatvių jungtis, atsižvelgiant į funkcinių zonų plėtrą miestelio teritorijoje, taip užtikrinant susisiekimo sistemos miestelyje rišlumą;
- Rezervuoti reikiamas teritorijas techninei infrastruktūrai vystyti miestelyje, nustatyti gatvių kategorijas ir raudonąsias linijas, reglamentuojamas STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“;
- Įrengti dviračių – pėsčiųjų trasas Kairių teritorijoje, atsižvelgiant į gyventojų poreikius bei svarbiausius miestelio traukos objektus;
- Gerinti visų eismo dalyvių saugumą diegiant eismo saugumo priemones gatvėse. Atskirti siūlomą plėtoti dviračių transportą nuo automobilių transporto eismo.

8.2 Perspektyviniis išorės susisiekimo infrastruktūros kelių tinklas

Kairių miestelyje pagrindinėmis išorinio susisiekimo ašimis ir ateityje išliks magistralinis kelias A9/E272 (Panevėžys - Šiauliai), rajoniniai keliai Nr.4028 Kairiai - Vėgėliai (Ežero g.) ir Nr.4007 Kairiai – Norušaičiai – Degučiai (Kaštonų g.). Magistraliniu keliu A9/E272 (Panevėžys - Šiauliai) susisiekimas vyks Šiaulių ir Radviliškio kryptimis, o keliai Nr.4028 (Kairiai - Vėgėliai) ir Nr.4007 (Kairiai – Norušaičiai - Degučiai) ir toliau išliks vietinio susisiekimo poreikiams su aplinkinėmis gyvenvietėmis – Kirbaičiais, Žadžiūnais, Gudeliais, Norušaičiais, Šiubaičiais.

Šiuo metu įgyvendinamas Kairių aplinkkelio projektas. Nutiestas aplinkkelis bus integruotas į esamą susisiekimo sistemą, tranzitinis transportas bus nukreipiamas nauja kelio trasa. Sumažės transporto srautai per Kairių miestelį, bus galima užtikrinti saugesnį eismą, sumažinti triukšmo ir taršos neigiamą įtaką aplinkai ir gyventojams.

Pastaba: Pabaigus tiesti Kairių aplinkkelį, ši nauja kelio trasa funkcionuos kaip magistralinio kelio A9 trasa, todėl ateityje Kairių miestelį kertančio kelio A9 ruožo statusas ir reikšmė gali kisti.

Kairių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai**8 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra****8.3 Kairių miestelio gatvių tinklas**

8.3.1 Kairių miestelio susisiekimo sistemos sprendiniai rengiami pagal Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugšėjo 13d sprendimu Nr. T-225 aprobuotą antrąjį miestelio koncepcijos variantą.

8.3.2 Pagrindinėmis gatvėmis išliks Plento g., Kaštonų g., Ežero g. Salduvės g., Rasos g., Šiladžio g. ir Pirties g. ateityje taip pat gali tapti pagrindinėmis gatvėmis. Esamas Kairių miestelio gatvių tinklo tankis yra pakankamas ir atitinka gyventojų susisiekimo poreikius. Siūloma tobulinti esamą infrastruktūrą rekonstruojant ar remontuojant esamas gatves, taip pat įrengti gatvių jungtis tarp Rasos g. ir Rožių g., Liepų g. ir Rasos g., Šiladžio g. ir Pirties g., Žalgirio g. ir Pirties g., taip didinant gatvių tinklo rišlumą bei naujai užstatomų teritorijų pasiekiamumą. Miestelio šiaurės vakarinėje dalyje numatoma rezervuoti teritorijas naujo ekstensyvaus užstatymo zonoms, kuriose numatomos perspektyvinės gatvės.

8.3.3 Kairių miestelio gatvių tinklas formuojamas iš esamų ir perspektyvinių gatvių. Atsižvelgiant į STR „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ norminius reikalavimus bei esamą miestelio užstatymą, nustatomos esamų ir perspektyvinių gatvių kategorijos bei rekomendacinės gatvių raudonosios linijos (6.3.1 lentelė).

8.3.1 lentelė. Kairių pagrindinių gatvių kategorijos

Eil. Nr.	Gatvės (ruožo) pavadinimas	Gatvės kategorija	Rekomenduojamas atstumas tarp raudonųjų linijų, m	Orientacinis gatvės ilgis, km
Esamos gatvės				
1	Agrastų g.	D2-2	12-20	0,12
2	Alyvų g.	D1-2	12-20	0,40
3	Ažuolų g.	D1-2	12-20	0,47
4	Beržų g. (ruožas tarp Ežero g. ir Plento g.)	D1-1	12-20	0,35
	Beržų g. (ruožas tarp Beržų g. ir Klonių g.)	D1-2	12-20	0,55
5	Dobilo g.	D1-2	12-20	0,36
6	Ežero g. (Nr. 4028)	C2	20-40	2,14
7	Gėlių g.	D2-5	5-12	0,37
8	Guobų g.	D2-3	12-20	0,42
9	Kalnelio g.	D2-5	5-12	0,51
10	Kaštonų g. (Nr.4007), (ruožas nuo Ežero g. link Kairių ežero)	D2-2	12-20	0,17
	Kaštonų g. (Nr.4007), (ruožas nuo Ežero g. iki miestelio ribos)	D1-1	12-20	0,77
11	Klonių g.	D2-3	12-20	0,19
12	Kranto g.	C2	20-40	0,50
13	Lakštingalų g.	D2-2	12-20	0,10
14	Liepų g.	D2-5	5-12	0,46
15	Pakrantės g.	C2	20-40	1,86
16	Pievų g.	D1-2	12-20	0,35

Kairių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai**8 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra**

17	Pirties g.	C2	20-40	1,73
18	Plento g. (A9/E272)	B1	40-70	4,58
19	Pramonės g.	C2	20-40	0,56
20	Purienu g. (ruožas tarp Putinų g. ir Ežero g.)	D1-1	12-20	0,27
	Purienu g. (ruožas nuo Putinų g. Kairių ežero link)	D2-2	12-20	0,25
21	Putinų g.	D1-1	12-20	1,00
22	Rasos g.	D1-1	12-20	0,85
23	Rožių g.	D1-2	12-20	0,89
24	Salduvės g.	C2	20-40	1,41
25	Saulėtekio g.	D2-2	12-20	0,20
26	Serbentų g.	D2-2	12-20	0,11
27	Sodo g.	D1-2	12-20	0,51
28	Spindulio g.	D2-2	12-20	0,22
29	Svajonių g.	D2-2	12-20	0,15
30	Šiladžio g.	D1-1	12-20	0,97
31	Šilelio g.	D2-2	12-20	0,25
32	Šviesos g.	D2-5	5-12	0,38
33	Topolių g.	D1-2	12-20	0,58
34	Tulpių g.	D2-3	12-20	0,16
35	Uosių g.	D2-2	12-20	0,08
36	Vieversių g.	D2-2	12-20	0,16
37	Vyšnių g.	D1-1	12-20	0,99
38	Žalgirio g.	D1-2	12-20	0,30
39	Žuvėdrų g.	D2-5	5-12	0,36
Projektuojamos gatvės				
40	NR.1	D1-2	12-20	0,59
41	Nr.2	D1-2	12-20	0,44
42	Nr.3	D2-3	12-20	0,32
43	Nr.4	D2-5	5-12	0,70
44	Nr.5	D2-5	5-12	0,26
45	Nr.6	D1-2	12-20	0,58
46	Nr.7	D1-1	12-20	0,28
47	Nr.8 (perspektyvinė gatvė)	D1-1	12-20	1,32

Pastabos:

1. Valstybinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros plėtra ir modernizavimas vykdomas pagal 2006 m patvirtintą „2002-2015 metų patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programą“. Sprendiniai, kurie susiję su valstybinės reikšmės keliais ir nėra numatyti šioje programoje, gali būti įgyvendinami tik patikslinus minėtą programą bei finansavimą.
2. Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų plotis miesto teritorijoje gali būti koreguojamas tik žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (specialiaisiais, detaliaisiais planais);

Kairių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai**8 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra**

3. Lentelėje nurodyti pločiai tarp gatvių raudonųjų linijų yra rekomendacinio pobūdžio ir gali būti tikslinami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (specialiaisiais, detaliaisiais planais), įvertinant esamų sklypų ribas, užstatymą, želdynus bei perspektyvinį inžinerinių tinklų įrengimo poreikį;
4. C2 kategorijos gatvių raudonosios linijos gali sutapti su užstatymo linijomis;
5. Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose naujų gatvių trasos ir D2 kategorijos indeksas gali būti tikslinamas.

8.3.4 Miestelio gatvėms suteikiamos kategorijos atsižvelgiant į automobilių transporto srautus, gatvių techninius parametrus ir anksčiau parengtus teritorijų planavimo dokumentus. Siūloma C2 kategoriją suteikti miestelio pagrindinėms gatvėms, kurios skirtos įvairių funkcinių zonų aptarnavimui, miestelio vidaus transporto ryšiams ir keleivių viešojo susisiekimo linijoms. Naujoms ir esamoms gyvenamųjų teritorijų gatvėms numatomos D1 ir D2 kategorijos, kurios bus pagalbinės gatvės miestelio susisiekimo sistemoje ir bus skirtos srautų pasiskirstymui į smulkias teritorijas, privažiavimams prie atskirų statinių ir objektų.

8.3.5 Formuojantis naujoms gyvenamoms teritorijoms, numatomos naujos perspektyvinės gatvės ir gatvių jungtys. Siūlomoms naujo gyvenamojo užstatymo teritorijoms numatoma įrengti D1-1 kategorijos gatves, kurios bus skirtos aptarnaujančiojo, specialiojo transporto ir šių teritorijų gyventojų lengvųjų automobilių eismui. Miestelio rytinėje dalyje numatoma D1-1 kategorijos gatvė (Nr.8) jungianti Pirties g. su Plento g. Naujai numatomų gatvių trasos parodytos „Žemės naudojimo ir susisiekimo“ brėžinyje, jos gali būti tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo projektus.

8.4 Visuomeninio transporto perspektyvinė plėtra

8.4.1 Remiantis STR 2.06.01:1999 „Miestų miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, mažų ir vidutinių miestų minimaliai būtinojo viešojo keleivių susisiekimo tinklo tankis turi būti toks, kad maksimalus ėjimo pėsčiomis iki viešojo susisiekimo linijų atstumas būtų ne didesnis kaip 800 metrų.

8.4.2 Kairių miestelyje visuomeninio transporto pasiekiamumas yra geras.

8.4.3 Numatoma nauja viešojo transporto stotelė netoli Pakrantės g. ir Ežero g. sankirtos, miestelio pietinės gyvenamosios bei numatomos pramonės, verslo ir komercinės paskirties teritorijų aptarnavimui.

8.4.4 Reikia atkreipti dėmesį į būtinybę didinti investicijas visuomeniniam transportui, gerinti aptarnavimo kokybę, modernizuoti infrastruktūrą atnaujinant transporto priemonių parką, gerinti informacinę sistemą.

8.5 Dviračių ir pėsčiųjų takai

8.5.1 Siūloma atskirti pėsčiųjų - dviratininkų eismą nuo automobilių eismo Kairių miestelio gatvėse, taip užtikrinant saugesnį eismą.

Kairių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai**8 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra**

8.5.2 Kairių miestelyje siūloma įrengti pėsčiųjų takus jungiančius miestelio svarbiausius traukos objektus su gyvenamosiomis bei rekreacinėmis zonomis. Pagrindinius dviračių bei pėsčiųjų takus (šaligatvius) rekomenduojama sujungianti į vientisą dviračių-pėsčiųjų takų sistemą (žiūrėti brėžinį „Žemės naudojimas ir susisiekimas“).

8.5.3 Numatomi pėsčiųjų takai aplink Kairių ežerą, kurie susijungs su dviračių – pėsčiųjų takais prie pagrindinių miestelio gatvių: Salduvės g., Šiladžio g., Pirties g., Plento g., Pramonės g., Beržų g., Ežero g. Kairių miestelio dviračių – pėsčiųjų takas einantis Ežero gatve susijungs su Kairių aplinkkelio projekte numatyta pėsčiųjų – dviračių trasa, o dviračių – pėsčiųjų takas, esantis prie Plento g., susijungs su rytų – vakarų trasa „Vijoliai – Vilniaus g. – Kairiai“ (pagal Šiaulių miesto BP).

8.5.4 Dviračių trasos turi būti nužymėtos specialiais ženklais, prie traukos objektų reikia įrengti vietas dviračių laikymui, šaligatvius, juos pritaikyti pėstiesiems, dviratininkams neįgaliesiems, įrengti tinkamą apšvietimą. Dviračių ir pėsčiųjų takų trasos turi būti tikslinamos rengiant specialiuosius, detaliuosius bei techninius projektus.

Pastabos:

- 1. Prie valstybinės reikšmės kelių pėsčiųjų-dviratininkų takai bei inžineriniai tinklai turi būti tiesiami pagal valstybiniams keliams taikomus reikalavimus;*
- 2. Aptarnaujančiose C kategorijos gatvėse, dviračių takai rengiami atskirti nuo važiuojamosios dalies apsaugine juosta.*

9. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

9.1. EKOINŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

9.1.1. Vandentiekis

Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu Kairių miestelio bendrajame plane numatoma, kad centralizuotą vandentiekį iki 2014 gruodžio 31 dienos turės 95% Kairių miestelio gyventojų. Tuo tikslu turi būti plečiami vandentiekio tinklai numatomose plėtros teritorijose.

Kairių miestelio bendrajame plane numatoma, kad visas tiekiamas vanduo atitiks dabar galiojančią higienos normą HN 24:2003 „Geriamo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Tuo tikslu turi būti renovuojama dalis eksploatuojamo skirstomojo vamzdyno.

Norint įgyvendinti šiuos siekius Kairių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti vandentiekio tinklus:

- Numatoma, kad visi plečiami vandentiekiai bus pritaikyti gaisrų gesinimui: sukurta žiedinė vandentiekio tinklų struktūra, parinkti reikiami vamzdynų diametrai, įrengti priešgaisriniai hidrantai. Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;
- Numatoma vykdyti tolesnį eksploatuojamų požeminių vandenų monitoringą;
- Numatoma vykdyti tiekiamo vandens kokybės kontrolę ir apie jos rezultatus sistemingai informuoti vietinės savivaldos organizacijas bei visuomenę.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatytos naujos vandentiekio trasos. Tikslesnė numatomų inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

9.1.2. Buitinės nuotekos

Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu Kairių miestelio bendrajame plane numatoma, kad centralizuotus nuotekų tinklus iki 2014 gruodžio 31 dienos turės 95% Kairių miestelio gyventojų. Tuo tikslu turi būti plečiami nuotekų tinklai numatomose plėtros teritorijose.

Norint įgyvendinti šiuos siekius Kairių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti buitinių nuotekų tinklus:

- Naujų nuotekų surinkimo tinklų plėtra esamose ir naujai užstatomose teritorijose;
- Rekonstruoti 2 km esamų buitinių nuotekų tinklų;
- Vykdyti išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kontrolę;
- vykdyti išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kontrolę, išleidžiamų nuotekų kokybė turi atitikti nuotekų tvarkymo reglamentą patvirtintą aplinkos ministro 2006 gegužės 17d. įsakymu Nr. D1 - 236 (Žin. 2006 Nr. 59 – 2103).

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos nuotekų trasos, nuotekų siurblynės. Naujai numatomos nuotekų trasos ir siurblynės vaizduojamos schematiškai, tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

9.1.3. Lietaus nuotekos

Lietaus vandens surinkimo ir valymo sistema nėra išplėtotą miesto inžinerinės infrastruktūros srityje. Reljefo nelygumai kelia didelius reikalavimus lietaus vandens surinkimui. Nuo kalvų staigiai subėgantis didelis vandens kiekis atneša nuostolius statiniams ir gamtai. Reikalinga tinklų plėtra visame mieste. Surenkamas lietaus vanduo prieš išleidžiant į paviršinius vandenis turi būti apvalomas.

Kairių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti lietaus nuotekų tinklą:

- Naujų nuotekų surinkimo tinklų esamose ir naujai užstatomose teritorijose;
- Įrengti aštuonis lietaus nuotekų valymo įrenginius;
- Įrengti penkis naujus išleidėjus;
- vykdyti paviršinių nuotekų išleidžiamų į atvirus vandens telkinius nuotekų kontrolę, išleidžiamų nuotekų kokybė turi atitikti paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą patvirtintą aplinkos ministro 2007 Balandžio 2d. įsakymu Nr. D1 - 193 (Žin. 2007 Nr. 42 – 1594).

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatomos naujos lietaus nuotekų trasos, išleidėjai ir numatomi lietaus nuotekų valymo įrenginiai. Tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

9.1.4. Atliekų tvarkymas

Komunalinių atliekų tvarkymo prioritetai ir principai

Kairių miestelio atliekų tvarkymas numatytas sutinkamai su Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistema, kuri parengta vadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1224 patvirtintame *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2007, Nr. 122-5003; 2010, Nr. 146-7486) nustatytais atliekų tvarkymo sistemos prioritetais:

- atliekų prevencija;
- gaminių pakartotinis naudojimas;
- atliekų perdirbimas;
- kitoks atliekų naudojimas;
- atliekų šalinimas.

Laikantis nustatytųjų prioritetų, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose. Pagrindiniai komunalinių atliekų tvarkymo principai – savarankiškumo ir artumo, techninio galimumo ir ekonominio gyvybingumo, visuotinio principai ir principas „teršėjas moka“.

Kairių miestelyje jau funkcionuoja konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Tai priimtinausia atliekų surinkimo sistema, kuri diegiama visoje šalyje. Atliekų rūšiavimas

pirminėje jų surinkimo stadijoje nepakankamas. Siekiant tinkamai tvarkyti atliekų srautus numatoma:

- Kairių miestelio komunalinės atliekos vežamos į Kairių seniūnijos APP, kuris yra Kairių miestelyje Salduvės g. 8B. Atliekas gyventojai gali atvežti jiems patogiu laiku.
- Atliekas būtina išrūšiuoti į joms skirtus specializuotus konteinerius su užrašais.
- Kitos (statybinės, elektros ir elektroninės įrangos, buityje susidarancios pavojingos) atliekos vežamos į Rajoninį atliekų priėmimo punktą (Kuršėnų m., Ventos g. 192).
- Biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto.
- Plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą.
- buitines atliekas šalinti tik Šiaulių regioniniame sąvartyne;
- biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto; plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą;
- rūšiuojamoms atliekoms naudoti specializuotus konteinerius.

9.2. ENERGETINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

9.2.1. Elektros energijos tiekimas ir gamyba

Tam, kad patenkinti šiuos poreikius, miesto elektros tinklas yra prisijungęs prie bendro Lietuvos perdavimo tinklo per vieną transformatorių pastotę. Ši transformatorių pastotė turi pakankamą galios rezervą. Siekiant užtikrinti patikimą elektros energijos tiekimą esamiems ir būsimiems Kairių miestelio vartotojams numatoma plėsti elektros energijos tinklą:

- plėsti esamą elektros energijos paskirstymo tinklą;
- naujus paskirstymo tinklus tiesti kabelinėmis linijomis;
- pagal poreikį rekonstruoti esamas transformatorines;
- naujas elektros linijas tiesti bendrajame plane numatytuose infrastruktūros koridoriuose;
- išlaikyti geram techniniam stovyje esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą tinklą;
- rekonstruoti pagal poreikį susidėvėjusius gatvių apšvietimo sistemas, numatant kabelines požemines elektros perdavimo linijas;
- numatyti elektros energiją tausančią sistemų įdiegimą;
- naujai planuojamose gatvėse, komunikacijų koridoriuose, numatyti vietą gatvių apšvietimui.

Projekto grafinėje dalyje nurodoma 10 kV kabelinių linijų ir preliminaros transformatorių vietos. Rezervuojamos teritorijos naujoms 10kV linijoms. Atsiradus papildomam poreikiui prijungti naujus vartotojus prie skirstomųjų tinklų, numatyti papildomas vietas transformatorių pastotėms ir skirstomiesiems tinklams.

9.2.2. Šilumos tiekimas

Centralizuotai tiekama šiluma Kairių miestelyje vienoje katilinėje. Tikėtina, kad centralizuotai tiekiamos šilumos poreikis Kairių miestelio liks panašus. Plėtra nenumato,

kad Kairiuose atsirastų papildomų pramonės, komercijos ar visuomeninių teritorijų. Centralizuota šilumos tinklų plėtra nenumatoma.

Pagrindinė šilumos ūkio pertvarka turi būti nukreipta į tiekiamos šilumos kainų ir šilumos suvartojamų kiekių sumažinimą. Tuo tikslu Kairių miestelio bendrajame plane numatoma:

- rekonstruoti esamas šilumines trasas, naudojant bekanalę technologiją;
- keičiant šilumotiekius optimizuoti vamzdinių diametrus;
- išlaikyti esamus centralizuotos šilumos vartotojus;
- renovuoti daugiabučius pastatus
- pastatyti naują katilinę arčiau esamų šilumos naudotojų;

9.3. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Nežiūrint to, kad Kairių miestelio ryšių tinklai yra išvystyti gerai, naujai kuriama informacinė visuomenė reikalauja ir naujo požiūrio į šios infrastruktūros srities vystymą. Šiuo metu vyksta spartus procesas naujų informacinių technologijų diegime ryšių sistemoje. Šis procesas neaplenkia ir Kairių miestelio. Siekiant, kad šiuolaikinės ryšių priemonės būtų prieinamos visiems visuomenės nariams numatoma plėsti ryšių tinklą:

- augant internetinio ryšio priemonių svarbai plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą, leisiantis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieigą viešojo sektoriaus institucijoms;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą, įrengti juose viešojo interneto prieigas;
- laidinis ryšys į naujai užstatomas teritorijas turi būti tiesiamas vartotojams ir paslaugų tiekėjams tarpusavyje susitarus.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatytos naujos ryšių trasos. Tikslesnė numatomų inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

9.4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

Kairių miestelis yra dujofikuotas. Dujų skirstomieji tinklai yra išdėstyti gerai. Pagrindiniai dujos yra naudojamos šilumos gamybai. Miestelio gyventojai naudoja dujas buityje, maisto gamybai. Prognozuoti dujų sąnaudas ateityje yra ganėtinai sunku. Tikėtina, kad dujų sąnaudos skirtos patalpų šildymui išliks artimos dabartinėms. Priemonės, skirtos esamų pastatų šiluminei varžai didinti, dalinai kompensuos šilumos poreikius naujai statomiems pastatams.

Kairių miesto gamtinių dujų tiekimo sistemą sudaro skirstomieji dujotiekiai bei jų priklausiniai. Kairių priemiestinėse teritorijose yra paklotos dvi magistralinių dujotiekių trasos. Užtikrinant saugų ir patikimą esamų magistralinių ir skirstomųjų dujotiekių darbą, turi būti įvertintos specialiujų ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygų reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ VII skyriuje „Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos“, ir IX skyriaus „Dujotiekių apsaugos zonos“ bei magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo“, nustatyti reikalavimai.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų privaloma laikytis naudojantis žeme. Kuri priskirta prie magistralinių dujotiekių apsaugos zonos.

Magistralinių dujotiekių apsaugos zoną sudaro:

- išilgai vamzdinių trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus abipus vamzdinio ašies ;
- išilgai kelių vamzdinių trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinio vamzdinio ašies, taip pat žemės juosta tarp vamzdinių, jei jei lygiagrečių magistralinių dujotiekių apsaugos zonos persidengia;
- aplink magistralinių dujotiekių įrenginius ir objektus – metrų pločio žemės juosta aplink nurodytųjų objektų aptvertą teritoriją.

Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zoną sudaro:

- iki 16 barų slėgio dujotiekio apsaugos zoną sudaro žemės juosta išilgai vamzdinių trasos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdinio ašies;
- dujų reguliavimo punkto apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šio punkto sienas.

Magistralinių dujotiekių įrengimo taisyklės taikomos projektuojant ir įrengiant naujus magistralinius dujotiekus bei projektuojant ir statant visus statinius iki 200 metrų atstumu nuo veikiančių magistralinių dujotiekių. Miestelio ir jo priemiestinėse teritorijose pakloti magistraliniai dujotiekiai priskiriami pirmos vietovės klasės vieneto teritorijoje. Pagal užstatymo tankumą pirmos klasės vietovė yra vietovės klasės vienetas (teritorija po 200 metrų į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies ir tęsiasi 1600 metrų išilgai vamzdinio), turintis 10 ar mažiau pastatų, skirtų žmonėms būti, naudojamų žmonėms gyventi ar žemės ūkio, pramonės, komercijos, kultūros, transporto ir kitai veiklai. Rengiantis statyti bet kuriuos pastatus, įrenginius ar kitus objektus 350 metrų atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, projektinę dokumentaciją būtina derinti magistralinius dujotiekus eksploatuojančioje organizacijoje.

Įvertinant, kad gamtinės dujos technologiniu ir ekologiniu požiūriu yra pripažįstamas efektyviausiu organiniu kuru, Kairių miestelio numatoma vystyti skirstomojo dujotiekio tinklą:

- Naujai užstatomose mažaaukštės ir daugiaaukštės statybos teritorijose;
- Naujai planuojamuose pramonės rajonuose;
- Numatoma naujus vidutinio slėgio dujotiekus tiesti bendrajame plane numatytuose infrastruktūros koridoriuose.

Projekto grafinėje dalyje nurodomos orientacinės naujai tiesiamų skirstomųjų dujotiekių vietos. Tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

9.5. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAU

9.5.1. Ekoinžinerinės infrastruktūros vystymo prioritetai

Ekoinžinerinės infrastruktūros srityje Kairių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- plėsti Kairių miestelio vandentiekį į naujai statomas ir užstatytas, tačiau vandentiekio tinklų neturinčias teritorijas;

- plėsti lietaus nuotekų tinklą, įrengti naujus išleidėjus bei valymo įrenginius;
- plėsti Kairių miestelio buitinių nuotekų surinkimo sistemą, nukreipiant nuotekas į esamus valymo įrenginius;
- buitinių nuotekų tinklai pirmiausia turi būti plečiami naujai užstatomose teritorijose;
- plėsti konteinerinių aikštelių tinklą skirtą atliekų rūšiavimui.

9.5.2. Energetikos infrastruktūros vystymo prioritetai

Energetikos srityje Kairių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- plėsti esamą elektros energijos paskirstymo tinklą;
- renovuoti daugiabučius pastatus.

9.5.3. Miesto ryšių infrastruktūros vystymo prioritetai

Ryšių infrastruktūros srityje Kairių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- internetinio ryšio plėtra;
- mobilaus ryšio plėtra sudarant konkurencines sąlygas mobilaus ryšio operatoriams.